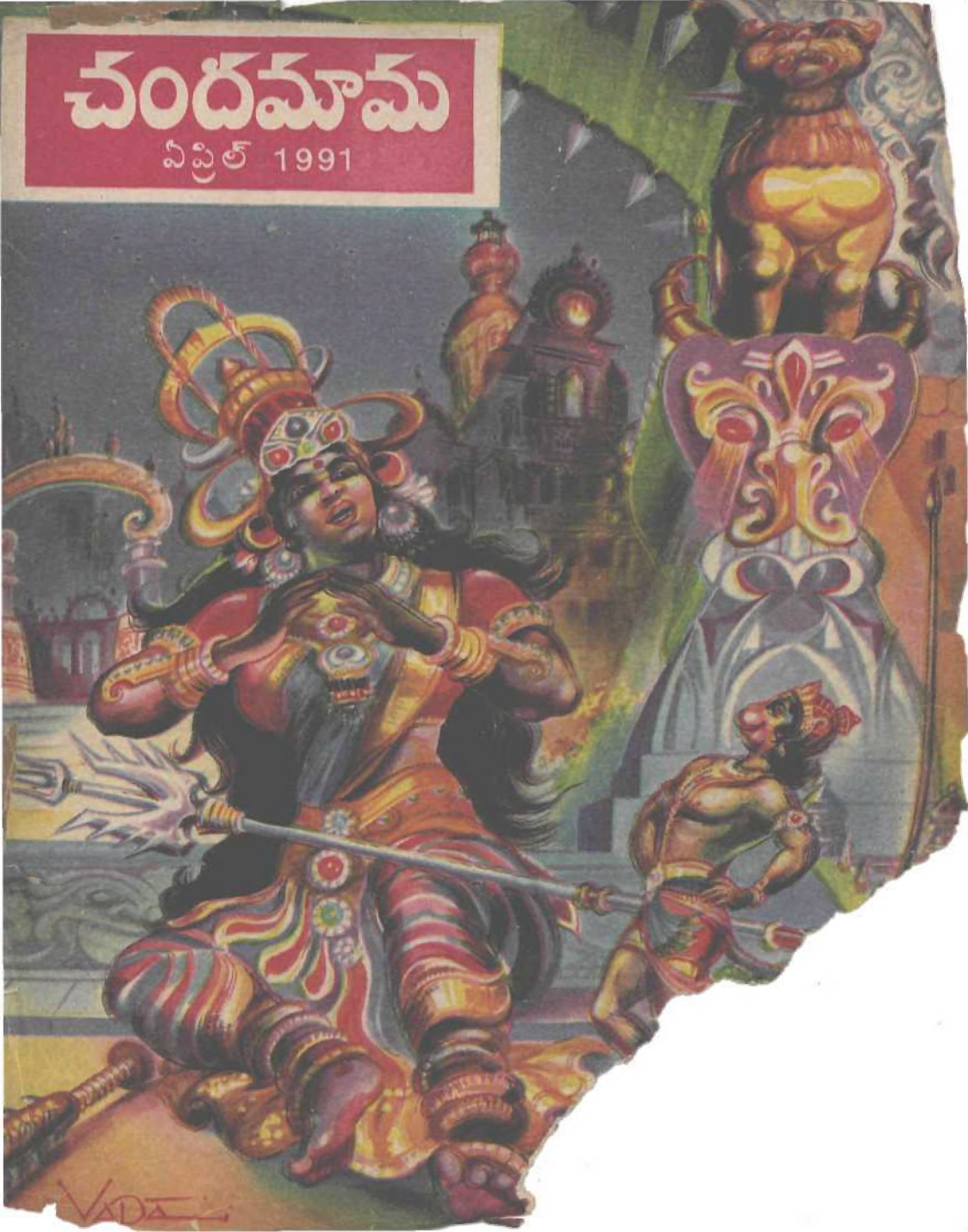

చందమామ

ఏప్రిల్ 1991

వీరు చదివారా?

వనిత

ఈ గాది విశేష సంచిక (ఏప్రిల్ 1991) లోని
ప్రత్యేకతలు....

- * మరచిపోలేని ఈ గాది (బహుమతి పొందిన పాఠకుల వ్యాసాలు)
- * ఇంద్ర ధనుస్సులోని నవ వర్షాలని తలపింపజేసే విడు కథలు
- ఇక వర్ణచిత్రాలలో

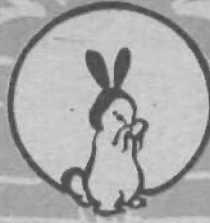
- * తిరుత్తణి జలయం
- * వివిధ రంగాలలో వనితలు
- * ఈ గాది కవిత
- * వార్తలలో వనిత: జయబలిత
- * ఫ్యాషన్స్
- * నాట్యానికి దుస్తులు
- * అందమైన శరీరానికి వ్యాయామాలు
- * మన దేశంలో వనితలే నిర్వహిస్తున్న తొలి హోటల్
- * ఈ గాది వంటలు
- * పిల్లల పెంపకం
- * వుట్టిన రోజులు

ఇవి కాక, ఇంకా-బొమ్మగారి పెజీ, విదేశీ వనిత, వైద్యవ్యాసం, వనితమాటల కొలుపు, పోటీ క్విజ్, ప్రపంచం, కదంబమాల, ఇలా మీరు మెచ్చే, మీకు నచ్చే శీర్షికలతో వెలువడింది.

విడి ప్రతి: రూ. 4/-

సం||ర చందా: రూ. 48/-

చందా వివరాలకు: విజయూ బుక్ హౌస్, చందమామ బిల్డింగ్స్, వడవోని, మద్రాసు-600 026

చందమామ

ఏప్రిల్ 1991

ఈ సంచికలో కథలు - వింతలు - విశేషాలు

వార్తలు-విశేషాలు 9	చందమామ అనుబంధం-30	33
పరోపకారి 11	పెర్సియన్ సాహసాలు 37
వృత్తిరహస్యం! 16	యక్షుడి నవ్వులు 41
అపూర్వుడి		వీరహనుమాన్-11 45
సాహసయాత్రలు-2 17	పండితుడి వినయం 53
సుకుమారి (జే. క.) 25	దద్దమ్మ 60
వింత వైద్యం! 32	ప్రకృతి వింతలు 63

విడి ప్రతి: 3-00

సంవత్సర చందా: 36-00

మేగీ క్లబ్-ఆడవులలో సరదా వినోదం డేచిల్ బహుమతుల ఆనందం

బాలూరండి! మేగీ క్లబ్లో చేరి, సవత్సరమంతా సరదా వినోదంలో వాళ్లనంది. మిమ్మల్ని ఉద్రాత లూగించే స్కూల్ లిటర్చీ బహుమతులు, ఆటలూ ఇంకా ఎన్నెన్నో!

మీరు చేయాల్సినది ఈ సు 5 ఖాళీ మేగీ నూడుల్స్ పేకీల నుండి కత్తిరించి, మీ పేరు, చిరునామా, మీకు నచ్చిన బహుమతిని పేర్కొని మాకు పంపండి. మీరు గనుక మెంబరయితే మీ నంబరును వ్రాయటం మరువకండి. మీరింకా మేగీ క్లబ్ మెంబరుకాని వక్లంలో, మెంబరుకావటానికి దే మంచి అవకాశం. మీ వివరాలతో బాటు మెంబర్షిప్ కార్డుని వ్రాయండి. మీ బహుమతితో బాటు, మేగీ క్లబ్ మెంబర్షిప్ కార్డు ఉచితంగా పంపబడుతుంది.

మా ఆశ్రయం:

మేగీ క్లబ్

పి.బి. బాక్స్-5788.

స్కూల్ ఛార్జ్-110 055

మేగీ కింగ్ ఆఫ్ ద జంగిల్స్ ఆటలో ఆదర్శాలు జయించండి.

మేగీ బర్స్ హౌస్ ను నిర్మించండి.

మేగీ 'తాదా జంగిల్' మీరు వ్యవస్థగా నిర్మించండి.

ఆర్చరీ బాణాముక్తు

డేచిల్

ఉచిత మేగీ 'పరల్లెల్' యానిమల్స్ ప్రశ్నోత్తరాలకు మీరు 3 బహుమతులు పేకరించగలగానే, అసక్తికరమైన, ఉత్ప్రేరణకలిగించే అడ్డుత యద్దా విషయాలినా తెలియజేసే ఉచిత మేగీ 'పరల్లెల్' యానిమల్స్ ప్రశ్నోత్తరాలని పంపుతాము. గేమిల్స్ నున్న వివరాలను శ్రద్ధగా చూడండి.

మరొక ఉపహారం: ఈ సరికి మీరు 'దాస్' అఫ్ ద జంగిల్ గేమ్ ను పేకరించి ఉండక బాతే, నిరంకుశ వాదనా దొందండి.

క్యాండ్లీ బేర్ సాహసాలు

‘తీపి గుండెలు’

క్యాండ్లీ బేర్ (ఎలుగుబంటు)కు క్రాక్ (మొనరి) అనే ఒక స్నేహితుడున్నాడు. వాళ్ళు కలుసుకున్నప్పుడల్లా,

క్యాండ్లీ బేర్ క్రాక్ తినడానికి ప్రీతికరమైన తియ్యని వట్టు ఇచ్చేది.

దానికి ప్రతిఫలంగా, క్రాక్ క్యాండ్లీ బేర్ ను తన చీపు మీద ఎక్కించుకుని, నదిలో విహించేది.

ఒకనాడు శ్రీమతి క్రాక్ తన భర్తతో “క్యాండ్లీ బేర్ మీకు ఎల్లప్పుడూ తియ్యని మామిడి వట్టు మరియు ఆపిల్స్ ఇస్తున్నాడు. అతను తనలో ఒక చాలా తీపి గుండెను కలిగియుండి ఉండాలి. క్యాండ్లీ బేర్ యొక్క గుండెను తినడానికి నాకు తెచ్చి ఇయ్య” అంది.

అట్లా అనగానే, క్రాక్ మళ్ళీసారి క్యాండ్లీ బేర్ ను కలిసినప్పుడు అతనితో “నా భార్యకు నీ గుండె కావాలి! అంది. పాపం ఆ అమాయకురాజైన క్యాండ్లీ బేర్ కి చాలా భయం వేసింది. అది కొంచెం తొందరగా ఆలోచించింది. “క్రాక్, నాకు వాని చేయకు. నా గుండె కంటే మిక్కిలి తీపియైనది మరొకటి నేను చీకెస్తాను” అంది.

“ఏమిటది?” క్రాక్ అడిగింది.

అవును, అదేమిటో నీవు గ్రహించే ఉంటావు.

క్యాండ్లీలు మరియు స్వీట్స్

అట్లు, ఇవి నోరూరించే రుచిగలవే!

చేందమామ

సంస్థాపకుడు : 'చక్రపాణి'

సంచాలకుడు : నాగిరెడ్డి

మండుతూన్న బావులు!

ఇరాక్ సేనలు కునైట్ నుంచి తిరిగి వెళ్ళడంతో నిండుకాఖలో యుద్ధం ముగిసింది. అయితే, వెళుతూ వెళుతూ, ఇరాక్ సేనలు కునైట్లోని నందలాది చమురు బావులకు నివ్వంటింబాయి. ఆ బావులు ఇంకా మండుతూ వుండడంవల్ల, రోజూ కోట్లాది రూపాయల విలువదేసే చమురు మంటలపాలవుతున్నది. ఈ మంటలు సొంతం చల్లారడానికి మరికొన్ని సంవత్సరాలు పట్టవచ్చని నిపుణులు అభిప్రాయపడుతున్నారు!

కునైట్లోని చమురుబావులను తగలబెట్టడం ద్వారా అదేకాన్ని నాశపరచవచ్చని ఇరాక్ భావించింది. ఆ బావులు కునైట్కు సొంతమైనప్పటికీ, అవి ప్రపంచమంతటకీ ఉపయోగపడుతున్న ప్రకృతి వనరులు. వాటి నష్టం ప్రపంచాన్నంతటినీ బాధిస్తుంది. అందువల్ల మానవజాతికంతటకీ ఉపయోగపడే ఇటువంటి ప్రకృతి సంపదల పరిరక్షణ గురించి ప్రపంచదేశాలన్నీ తీవ్రంగా ఆలోచించాలి. విడివిడి దేశాలకు మాత్రం చెందిన సంపదలు ఏవి? ప్రపంచదేశాలన్నీటికీ అంటే—మానవజాతికంతటకీ సంబంధించిన సంపదలు ఏవి? అన్న విషయాన్ని నిర్ణయించి, వాటి రక్షణకు సరైన పథకం రూపొందించాలి.

సంపుటి 88

ఏప్రిల్ '91

సంచిక 4

విడి ప్రతి: 3-00

:

సంవత్సర చందా: 36-00

పెద్దయితే పెద్ద మజా సుధలో ఉంది భలే మజా!

సుధ సాఫ్ట్ డ్రింక్ కాన్సెంట్రేటులో
మజా అంటే మజా. పెద్ద మజా.
పెద్ద సంఖ్యలో ఫ్లేవర్స్ — మొత్తం 13!
ఒక్క ప్యాకులో పెద్ద సంఖ్యలో గ్లాసులు —
మొత్తం 32 గ్లాసులు!
సుధ అంటే నిజంగా పెద్ద మజా. కదూ!

- అరటి
- ఫ్రూట్
- పిచ్చి పండ్లు
- బెల్లం
- పైసా
- కొబ్బరి
- పిచ్చి మసూరీ
- గోధూమ
- మి
- కాంబో
- పచ్చి
- లవంగం

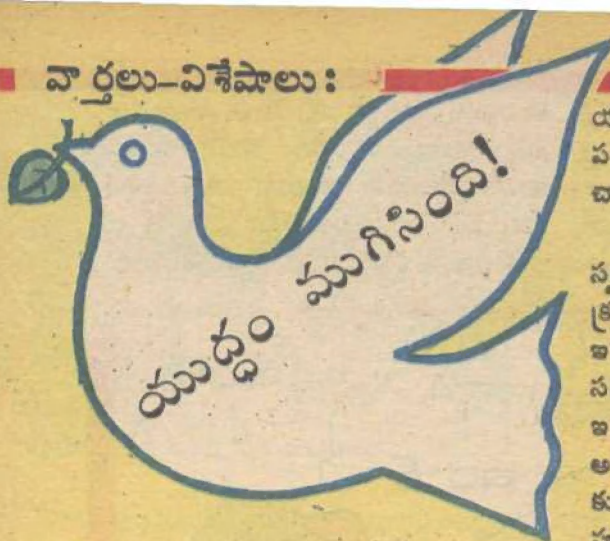
'పెద్ద' పిన్నలకు పెద్దగా నచ్చేది.

సుధ

అమ్మకం చేయవారు: సాధా ఫుడ్స్ అండ్ ఫ్లేవర్స్, నాగి.

సాఫ్ట్ డ్రింక్ కాన్సెంట్రేట్

వ్యయన్ నిండుకాఖలో యుద్ధం ముగిసింది. ఇది గొప్ప ఉపశమనం కలిగించే విషయమేగాని, అనందించడానికి మాత్రం ఏమీలేదు. ఎందుకంటే రెండు దేశాల మధ్య అభిప్రాయభేదాలు ఏర్పడినప్పుడు, వాటిమధ్య మంతనాలు జరిపి, సయోధ్య కుదర్చడానికి ఎన్నో అంతర్జాతీయ సంస్థలు కృషిచేస్తున్న ఈ కాల ఘట్టంలో యుద్ధం ప్రారంభంకావడమే విచారకరమైన విషయం!

ప్రపంచకాంతి పరిరక్షణకు పాటుపడే సంస్థలలో ఐక్యరాజ్యసమితి ప్రధానమైనది. నిండుకాఖ ఘర్షణలో, కాంతి పరిరక్షణకు ఐక్యరాజ్యసమితి చేసిన కృషి ఎలాంటిదో క్లుప్తంగా చూద్దాం.

అంతర్జాతీయకాంతి భద్రతలు ప్రధాన ఆశయంగా 1945 వ సం॥ ఆక్టోబర్ 24 వ తేదీన ఐక్యరాజ్యసమితి ఆవిర్భవించింది. ప్రపంచదేశాలన్నీ చిన్న, పెద్దా భేదం లేకుండా ఈ సమితిలో సభ్యత్వం పొందవచ్చు. భావితరాలను

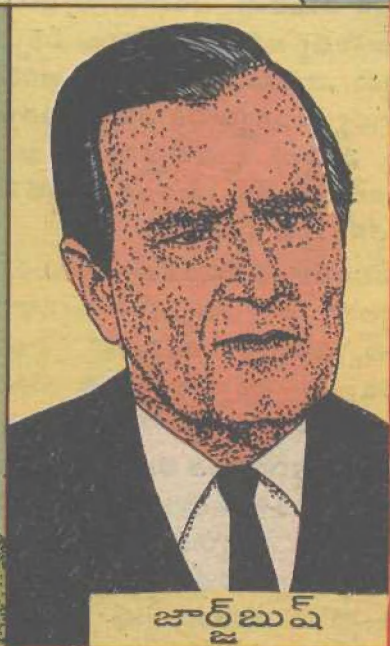
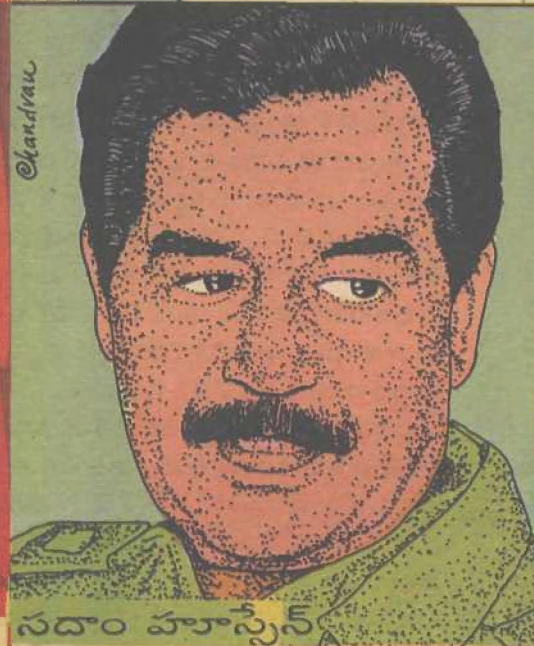
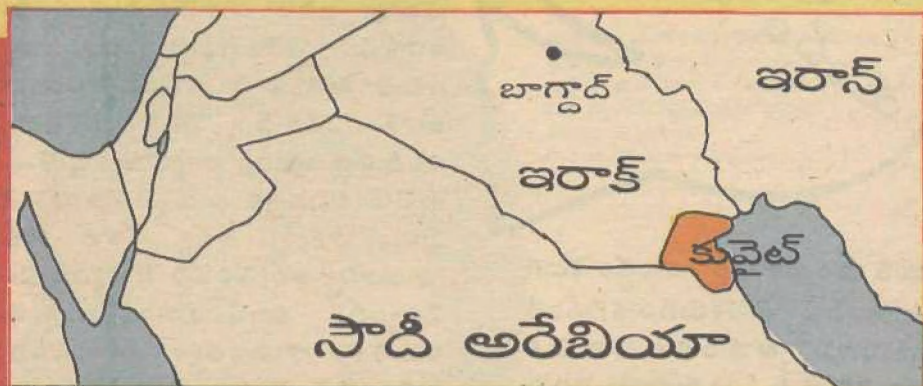
యుద్ధ బాధనుంచి రక్షించడానికి పాటుపడగలదని ఐక్యరాజ్యసమితి తన చార్టర్ లో స్పష్టంగా చెబుతున్నది.

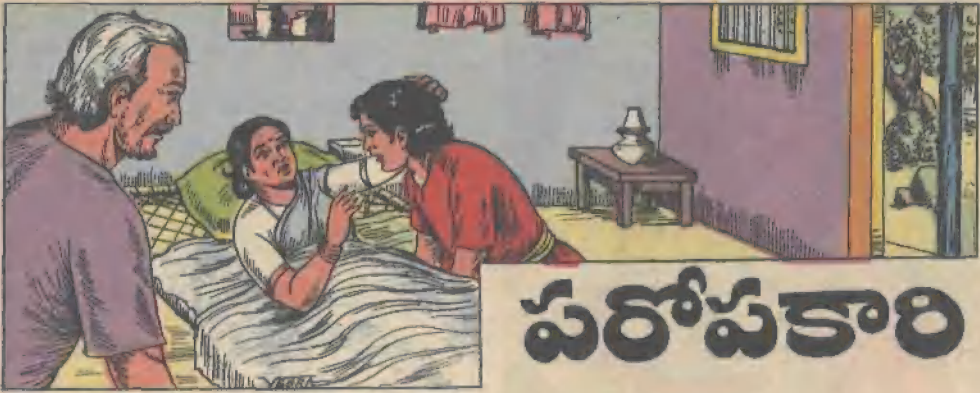
ఇరాక్ తన పొరుగున వున్న చిన్న స్వతంత్రదేశమైన కువైట్ మీద దురాక్రమణ జరిపి వశపరచుకున్నది. ఇరాక్ ను వైదొలగమని, ఐక్యరాజ్యసమితి అనేకసార్లు కోరింది. అయినా ఇరాక్ ఏమాత్రం వినిపించుకోలేదు. అందువల్ల అఖరికి ఐక్యరాజ్యసమితి—కువైట్ విముక్తికి బలప్రయోగానికి పూనుకోవాలన్న సభ్య దేశాల అభిప్రాయాన్ని అంగీకరించి తీర్మానం నెరవేర్చింది. మిత్రపక్షాల సేనలకు అమెరికా నాయకత్వం వహించింది. దానికి 37 దేశాలు సహాయపడ్డాయి. ఈజిప్టు, ఫ్రాన్స్, సౌదీఅరేబియా, ఇంగ్లాండు తమ సైన్యాలను పంపాయి. కెనడా, జర్మనీ దేశాలు కూడా సహకరించాయి.

కువైట్ కు విముక్తి కలిగించడమే యుద్ధం ప్రధాన లక్ష్యం; ఇరాక్ ను ఓడించడంకాదు. కువైట్ కు స్వతంత్ర దేశంగా వుండే హక్కును మళ్ళీ సాధించిపెట్టడానికి మిత్రపక్ష సేనలు పోరాడాయి. అఖరికి తమ లక్ష్యాన్ని సాధించాయి. కువైట్ స్వతంత్ర దేశమయింది. అయినా, ఈ ఆశయసిద్ధికి ఎంతో రక్తపాతం జరిగింది. వాతావరణం కలుషితమైపోయింది. తీవ్రమైన ధననష్టం, జననష్టం వాటిల్లాయి. ఇరాక్, ఐక్యరాజ్యసమితి తీర్మానాన్ని గౌరవించి అంగీకరించి వున్నట్టయితే ఇన్ని నష్టాలు కలిగి వుండేవి కావు. ఇంతకూ ఇరాక్ కూ

ఐక్యరాజ్యసమితిలో సభ్యత్వం వుంది! శాంతియుత మార్గాలగుండా తనలక్ష్యాన్ని సాధించేస్తాయికి ఐక్యరాజ్యసమితి ఇంకా ఎదగలేదన్న వాస్తవం ఈ యుద్ధం ద్వారా బయటపడింది. దీనినొక గుణపాఠంగా

భావించి, ఐక్యరాజ్యసమితి సభ్యదేశాలన్నీ ఈ బలహీనతను తొలగించుకోవడానికి తీవ్రంగా ఆలోచించాలి. ఇక ముందయినా ఇటువంటి ఘర్షణలు రాకుండా అధికట్టడానికి కృషి చేయాలి.

పరోపకారి

హరితపురం అనే గ్రామంలో సుందరయ్య, లక్ష్మి అనే పెదదంపతులు ఉండేవారు. వాళ్ళకు శివుడనే కొడుకూ, ఒక చిన్న పూలతోటా వుండేవి. శివుడి తల్లిదండ్రులు ఆ పూలతోటనెంతో ఆపురూపంగా, ప్రాణప్రదంగా చూసుకునేవారు. వాళ్ళ చేయి తాకితే ఆ తోటలోని ఎండిన మొక్కయినా పచ్చగా మారేది. శివుడి తల్లి అదంతా వనదేవత, తమ మీద చూపే దయ అని కొడుక్కు తరచూ చెబుతుండేది.

ఒకసారి శివుడి తల్లికి జబ్బు చేసింది. వైద్యం చేయించడానికి డబ్బు లేక, శివుడి తండ్రి సుందరయ్య, వడ్డివ్యాపారి వైకుంఠం దగ్గరకు అప్పుకోసం వెళ్ళాడు. వైకుంఠం అప్పుకు చక్రవర్తిలు కట్టి, గ్రామంలో ఎందరి ఆస్తులో, తన సొంతం చేసుకున్నాడు.

వైకుంఠం, సుందరయ్య పూలతోటను హామీగా పెట్టుకుని, వందవరహాలు అప్పుగా ఇచ్చాడు. ఆ డబ్బుతో సుందరయ్య, భార్యకు వైద్యం చేయించినా ప్రయోజనం లేకుండా పోయింది. శివుడి తల్లి జబ్బుతో కన్ను మూసింది.

ఆమె చనిపోయేముందు కొడుకును దగ్గరకు పిలిచి, "శివుడా! వనదేవత దయగలతల్లి. ఆ తల్లిని ఏనాడూ మరవకు!" అని చెప్పింది.

సంవత్సరం గడిచాక వైకుంఠం, సుందరయ్యతో, "నువ్వు తీసుకున్న అప్పు, వడ్డీతో కలిసి ఐదువందల వరహాలయింది. అది తీర్చేవరకూ నీ పూలతోట, నా స్వాధీనంలో వుంటుంది," అని చెప్పి తోటను స్వాధీనం చేసుకున్నాడు.

అనాటి నుంచీ శివుడు, తండ్రితోపాటు పూలతోటలో తోటమాలిగా పని చేయ్య

చించి, వాడొక రాత్రివేళ సమీపంలో వున్న అడవికి పారిపోయాడు.

అది మండు వేసవికాలం. శివుడు అడవిలో తనకు కనిపించిన కొలను నీళ్ళతో, ఆ చుట్టుపక్కల ఎండిపోతున్న మొక్కలను తడవసాగాడు. వాడా విధంగా నెల రోజులపాటు శ్రమించాక, వనదేవ తకు వాడి మీద దయ కలిగింది.

అమె ఒకనాడు శివుడికి ప్రత్యక్షమై, "శివుడా! నీ సేవలు నాకు ఎంతో తృప్తి కలిగించాయి. ఏం కావాలో కోరుకో!" అన్నది.

శివుడు, వైకుంఠం చక్రవర్తి పేరుతో తననూ, తన తండ్రిని ఎలా బానిసలుగా చేశాడో చెప్పకున్నాడు.

అప్పుడు వనదేవత దయగా నవ్వి, వాడికొక చెట్టుకొమ్మ నుంచి బంగారంలా మిలమిలా మెరుస్తూ వేలాడుతున్న కాయ నొకదాన్ని చూపించి, "ఆ కాయ నా మహిమవల్ల, నీకు కనిపిస్తున్నది. దాన్ని తిన్నావంటే, నువ్వెవరికంటికీ కనిపించవు. నీ సమస్యను తెలివిగా పరిష్కరించుకో. అయితే, ఒక్క షరతు! నీ సమస్య పరిష్కారం కాగానే, నా దగ్గిరకు రా. అప్పుడు నీ రూపం నీకు ప్రసాదిస్తాను. ఏమాత్రం అలస్యం చేసినా, నేను నీకు కనబడను. అప్పుడు కాశ్యతంగా నువ్వు

సాగాడు. మరొక సంవత్సరం గడిచి పోయాక వైకుంఠం, నుందరయ్యతో, "వర్షి అనలుకు నాలుగింతలయింది. ఈ బాకీ నీ జీవితంలో తీర్చలేవు. ఈ రోజు నుంచి నీ కొడుకును నా ఇంటి దగ్గిర పని చేయని; అలాగయినా కొంత బాకీ తీరుతుంది!" అని చెప్పి శివుణ్ణి తన ఇంటి నొకరుగా చేసుకున్నాడు.

ఆ విధంగా ఇంకొక సంవత్సరం గడిచి పోయింది. వాడికి తనూ, తండ్రి వైకుంఠానికి ఎన్నేళ్ళపాటు వెట్టివారికి చేసినా, తమ బాకీ తీరదని అర్థమై పోయింది. ఒకవేళ వనదేవత కరుణిస్తే, తమ కష్టాలు తీరవచ్చునేమో అని అలో

అదృశ్యరూపంలోనే వుండిపోతావు," అని హెచ్చరించింది.

శివుడు, వనదేవతకు నమస్కరించి, కాయ కోసితిని, తన గ్రామం చేరాడు. ఈ లోపల శివుడు పారిపోయాడన్న కోపంలో వున్న వైకుంఠం, వాడి తండ్రి స్తుందరయ్యను చెట్టుకుకట్టి చింతబరికెతో బాదుతున్నాడు.

ఇది చూస్తూనే అదృశ్యంగా వున్న శివుడు ఒక్క పరుగునపోయి, వైకుంఠం నడుంమీద బలంగా తన్నాడు. ఆ దెబ్బకు వైకుంఠం ఎగిరి దూరంగా పడ్డాడు. చుట్టూ చేరిన జనం అలా ఎందుకు జరిగిందో తెలియక అశ్చర్యపడుతున్నంతలో, శివుడు చింతబరికెను తీసుకుని, వైకుంఠాన్ని ఎడాపెడాబాది, అతడి నడుం నుంచి వేలాడుతున్న కాళంచెవులను లాక్కుని, అక్కడి నుంచి బయలు దేరాడు.

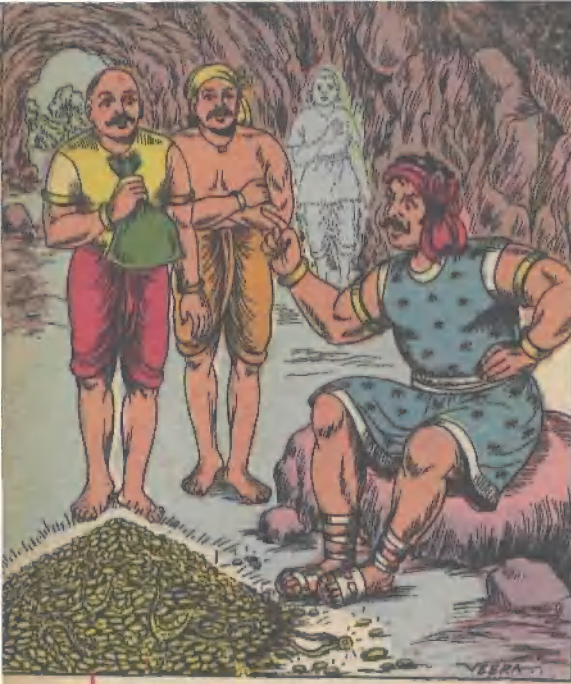
చింతబరికె గాలిలో రివ్వరివ్వమంటూ కదలడం, కాళంచెవులు అలా శూన్యంలో కదిలిపోతుండడం చూసి, జనం ఇదేదో భూతం చేస్తున్న పని అనుకుని, అక్కడి నుంచి పారిపోయారు.

శివుడు సరాసరి వైకుంఠం ఇంటికి పోయి, గదిలో వున్న ఇనప్పెట్టె తెరిచి, అందులో వున్న వడ్డి పత్రాలన్నీ బయటికి

లాగి, వాటికి నిప్పుపెట్టాడు. ఇది చూసి వైకుంఠం పెచ్చిపట్టినవాడిలా కేకలు పెడు తూంటే, గ్రామస్థులు చక్రవర్తిల అప్పల పిడ విరగడ అయిందని సంతోషంగా చప్పట్లు చరిచారు.

శివుడు తన సమస్య పరిష్కారం కావడంతో, అనందంగా వనదేవతను కలుసు కునేందుకు బయలుదేరాడు. మార్గ మధ్యంలో చీకటిపడింది. వాడొక ఇంటి వసారాలో, ఆ రాత్రి గడపాలనుకున్నాడు. అయితే, ఆ ఇంట్లో వున్న వృద్ధదంపతు లిద్దరు—తాము కుమార్తె పెళ్ళి కట్టానికి గాను కూడబెట్టిన వెయ్యివరహాలను, గజ దొంగ జగ్గడనేవాడు దొంగిలించుకు

పోయాడని విలపించడం వాడి కంట బడింది.

అది చూసి శివుడు ఆలోచనలోపడ్డాడు. తన సమస్య పరిష్కారం కాగానే రమ్మని, వనదేవత హెచ్చరించింది! కాని వాడికి ఆ వృద్ధులకు సాయపడడం ధర్మం అని పించింది. ఇందువల్ల తను శాశ్వతంగా అదృశ్యరూపంలోనే వుండి పోవడం జరగ వచ్చు. కానీ ఏమైతే అదవుతుంది, అన్న మొండి తెగింపుతో శివుడు వసారాలో నుంచి బయటికి వచ్చి, వీధిలో నడవ సాగాడు. ఒకచోట ఇద్దరు ఒక ఇంటికి కన్నం వేస్తూండడం, వాడికి కనిపించింది. వెంటనే వాడు పెద్ద గొంతుతో, "ఎవర్రా

వాళ్ళు? ఇది ఈ రాత్రి మీరు చేయబోయే రెండో దొంగతనమా?" అని కేక వేశాడు.

ఆ కేక వింటూనే దొంగలిద్దరూ అదిరి పడి పరిగెత్తసాగారు. శివుడు వాళ్ళను వెంబడించి, సూర్యోదయం వేళకు, అరణ్యప్రాంతాన గజదొంగ జగ్గడుండే కొండగుహను చేరాడు.

గజదొంగ తన అనుచరులు చెప్పింది విని, కోపంగా, "అంత దూరం వెళ్ళి, వెయ్యి వరహాలతో తిరిగి వచ్చారా? పైగా ఎవడో ఒకడు కేక వేస్తే పారిపోయి రావడమా? సరే, పదండి!" అంటూ దాపుల నున్న జలపాతం కేసి బయలుదేరాడు.

ఇది అదనుగా శివుడు, గజదొంగ దొంగిలించిన ధనమంతా ఒక మూట గానూ, వృద్ధదంపతుల వెయ్యివరహాలను మరొక చిన్న మూటగానూ కట్టి, అక్కడి నుంచి బయలుదేరాడు.

వాడు దారిలో వృద్ధదంపతుల ధనాన్ని ఇంటి కిటికీలోంచి లోపల పడవేసి, కొలుపు తీరివున్న మయూరపురి రాజు మహాదేవవర్మను సమీపించి, ధనపు మూటను ఆయన పాదాలముందు వేశాడు.

గాలిలో తేలియాడుతూ ఒక మూట తన పాదాలముందు పడడం, అందులో విలువైన నగలూ, మణి మణి క్యాలూ వుండడం చూసి రాజు అశ్చర్యపడుతూ

న్నంతలో, శివుడు, "మహారాజా! ఇది గజదొంగ జగ్గడు ప్రజలను కొల్లగొట్టి దాచిన దొంగసొమ్ము. నష్టపోయినవారికి తిరిగి అందజేయండి. ఆ దుర్మార్గుడు దక్షిణదిశనున్న అరణ్యంలోని ఒక కొండ గుహలో వున్నాడు. దాని దాపుల ఒక జలపాతం వున్నది." అని చెప్పాడు.

కంఠస్వరం తప్ప మనిషి కనబడక పోవడంతో, రాజు అమితాశ్చర్యం చెంది, "మహానుభావా! మా రాజ్యానికి ఇంత ఉపకారం చేసిన, తమ రెవరు?" అని అడిగాడు.

శివుడు బదులు చెప్పకుండా, అక్కడి నుంచి బయలుదేరి, వనదేవత వుండే స్థలం చేరి, "తల్లీ, వనదేవతా! నేను తిరిగి రావడానికి కొంత అలస్యం అయింది. క్షమించు!" అని ప్రార్థించాడు.

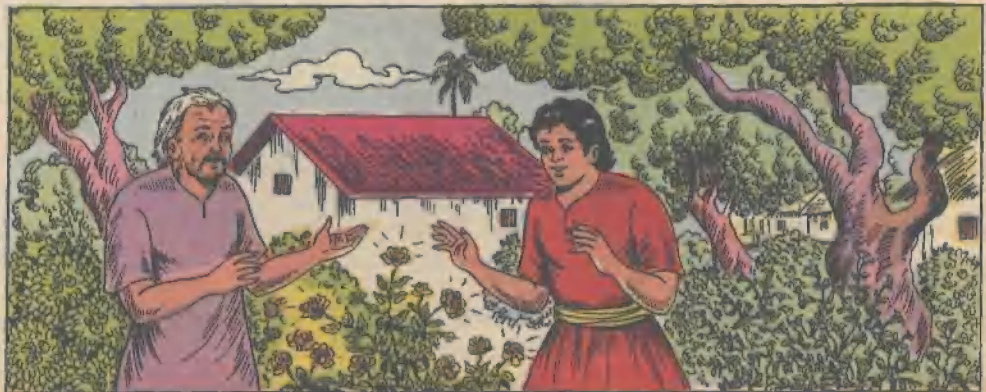
అప్పుడు వనదేవత స్వరం కోపంగా, "నా షరతును ఉల్లంఘించావు. నీ పని చక్కబెట్టుకురమ్మంటే, మరి కొన్ని పనులకు నేనిచ్చిన శక్తిని ఉపయోగించావు.

అందుకు శిక్షగా నువ్వు శాశ్వతంగా నీ రూపాన్ని కోల్పోయావు." అని విని పించింది.

దానికి శివుడు, "తల్లీ! నువ్వే శిక్ష విధించినా సంతోషంగా అనుభవిస్తాను. నా బాధ అంతా, నా ముసలితండ్రి గురించే. ఆయన జీవితం సుఖంగా జరిగిపోయేలా ఆశీర్వదించు," అని వేడుకున్నాడు.

ఆ వెంటనే వనదేవత ప్రత్యక్షమై, "నిన్ను పరీక్షించేందుకు అలా అన్నాను. నీలో స్వార్థం లేదు. నీ పరోపకారబుద్ధి, నాకు నచ్చింది. నీ అసలురూపం నీకు ప్రసాదిస్తున్నాను," అని శివుణ్ణి ఆశీర్వదించింది.

శివుడు, వనదేవతకు కృతజ్ఞత చెప్పకుని ఇల్లు చేరాడు. వాడి తండ్రి, కొడుకు తిరిగి వచ్చినందుకు చాలా ఆనందపడ్డాడు. ఆ తర్వాత శివుడి పూలతోటలో, బంగారు గులాబీలు పూశాయి. ఆ విధంగా వాడు భాగ్యవంతుడై, ఆపదలో వున్న వాళ్ళకు సాయం చేస్తూ, పరోపకారిగా గొప్ప పేరు తెచ్చుకున్నాడు.

వృత్తిరహస్యం!

శిశ్యుంగేరి గ్రామానికి చెందిన ధర్మనందనుడనే ఆయన, ఒక ప్రసిద్ధ పుణ్యక్షేత్రం దర్శించడానికి, భార్యనూ, కుమార్తెనూ వెంటబెట్టుకుని బయలుదేరాడు. ఆ పుణ్యక్షేత్రం చేరాలంటే, ఒక నది దాటాలి.

ధర్మనందనుడు నది దగ్గరకు వెళ్ళేసరికి, అక్కడ యాత్రికులను నది దాటించేందుకు, ఒక పడవ నద్దంగా వున్నది. ఆయన పడవవాణ్ణి, నది దాటించేందుకు మనిషికి ఎంత తీసుకుంటావు అని అడిగాడు.

“అయ్యా, కేవలం ఒక్క రూపాయి మాత్రం,” అన్నాడు పడవవాడు.

ధర్మనందనుడికి చాలా అశ్చర్యం వేసింది. నదిలో నీళ్ళు నిండుగా వున్నాయి; పైగా నది అవలిగట్టు కనుచూపుమేరలో లేదు.

ధర్మనందనుడు, భార్య కుమార్తెలతో పడవ ఎక్కి, నది దాటి, దైవధర్మనం చేసుకుని, సూర్యాస్తమయంవేళ తిరిగి నది దగ్గరకు వచ్చాడు. అలయం వున్న ప్రాంతాల ఎటువంటి వనతి, భోజన సదుపాయాలు లేవు. అందువల్ల, యాత్రికులు బాగా చీకటి పడకముందే నది దాటి, ఉపలిగట్టు చేరుతారు.

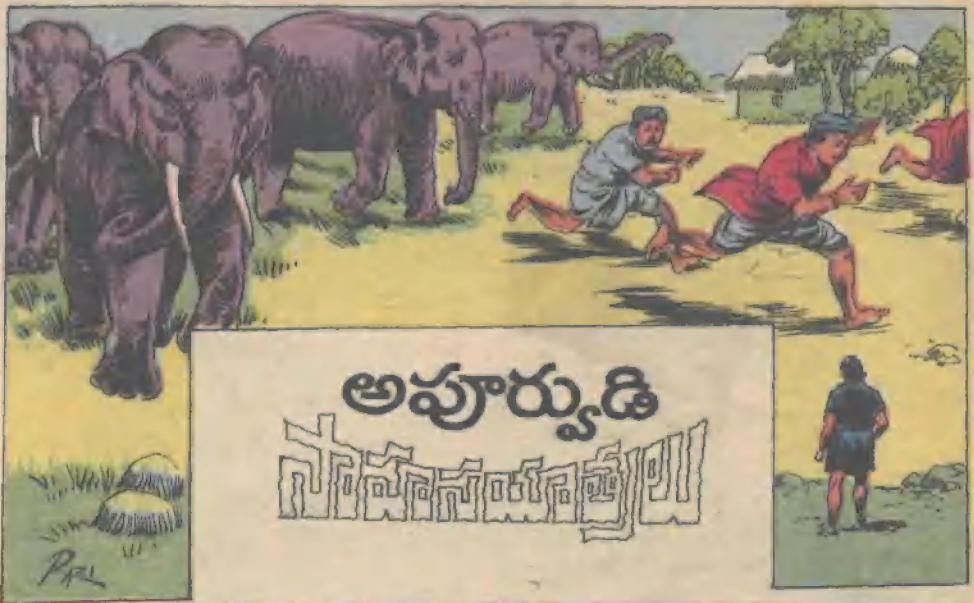
పడవవాడు, ధర్మనందనుడికేసి నవ్వుతూ మాని, “అయ్యా, మరేం అనుకోకండి. తిరుగు ప్రయాణానికి ఒక్కొక్కరికి బదు రూపాయిల చొప్పున, మొత్తం పదిహేను రూపాయిలు!” అన్నాడు.

“ఉదయం నది దాటించేందుకు, ముగ్గురికి కలిపి మూడు రూపాయిలే గదా తీసుకున్నావు? ఇప్పుడు పదిహేను రూపాయిలడుగుతున్నావేమిటి? బందుకు తగిన కారణం ఏమైనా వున్నదా?” అని ప్రశ్నించాడు ధర్మనందనుడు అశ్చర్యంగా.

“అయ్యా, క్షమించండి! చెప్పేందుకు లేదు. అది మా వృత్తిరహస్యం!” అన్నాడు పడవవాడు.

—కోలార్ కృష్ణ అయ్యర్

2

[హమాలయ పర్వతాలలోని నదానందముని తన యోగశక్తితో యజ్ఞం నుంచి అద్భుతమైన శక్తియుక్తులు గల అపూర్వదనే విచిత్ర వ్యక్తిని సృష్టించాడు. దూరప్రాంతం నుంచి అర్థ నాదాలు విన్న అపూర్వడు, అక్కడి నుంచి వాయువేగంతో ఒక గ్రామం పొలిమేరను చేరు కుని, తగలబడుతూన్న పేదల ఇళ్ల మంటలను ఏనుగుల సహాయంతో చల్లార్చాడు.—తరువాత]

ఏనుగులు తరుముకోగానే జమిందారు నౌకర్లు భయంతో, పడుతూ, లేస్తూ మైదానండాటి గ్రామంలోకి పారిపోయారు. ఏనుగులు మరొకసారి తొండాలెత్తి ఘంకరించి, అపూర్వడి ఇష్టానుసారం అరణ్యంలోకి వెళ్ళిపోయాయి.

అపూర్వడు ఈ ప్రపంచానికి కొత్తే. అయినా, అతణ్ణి సృష్టించిన నదానంద ముని వందలాది సంవత్సరాలు కఠోర

తపస్సుతో అర్జించిన అద్భుతశక్తులను అతనికి ప్రసాదించాడు. అందువల్ల అతనికి ప్రకృతిలోని రహస్య శక్తులను కాపించడం తెలుసు. ఆ అద్భుతశక్తితోనే అతడు క్షణాలలో ఏనుగులను రప్పించి, పేదల ఇళ్ళను మంటలనుంచి కాపాడగలిగాడు. ఏనుగులకు మనసులోనే కృతజ్ఞతలు చెప్పకుని వాటిని అరణ్యంలోకి వెళ్ళమని కోరాడు.

లోని ఒక గుడిసెను సమీపించేసరికి బాగా చీకటిపడింది.

“కనికరించండి బాబూ! నా బిడ్డను వదిలిపెట్టి, కావాలంటే నా దగ్గరున్న నగలనూ, డబ్బునూ తీసుకోండి. నా ప్రాణమైనా ఇస్తాను, నా బిడ్డను వదిలి పెట్టండి!” అని ఒకస్త్రీ కంఠస్వరం దీనంగా వినిపించింది.

అపూర్వుడు గుడిసె లోపలికి తొంగి చూశాడు. రాక్షసుల పంటి భయంకర కారులు ముగ్గురి కాళ్ళపైబడి ఒక పేద రాలు దీనంగా విలపిస్తున్నది.

ఆ ముగ్గురిలో ఒకడు ఒక చేత్తో పద్నాలుగేళ్ళకుర్రవాడి నేరుమూసి, వాణ్ణి గట్టిగా పట్టుకున్నాడు. రెండవవాడి చేతిలో కొరడా ఉన్నది. మూడవవాడి చేతిలోని పొడవాటి కత్తి, దీపం గుడ్డివెలుగులో తళతళా మెరుస్తున్నది.

ఆ దొంగల నాయకుడు కొరడా యుళిపిస్తూ, “నీ నగలూ, డబ్బు మాకు వద్దు. కావలసినంత ధనం మా దగ్గరున్నది. ఎందుకూ పనికిరాని నీ ప్రాణాలు మేమేం చేసుకుంటాం? మా దేవతకు బలి ఇవ్వడానికి కావలసిన శుభలక్షణాలన్నీ నీ కొడుకులో ఉన్నాయి. అందుకే వాణ్ణి ఎత్తుకుపోతున్నాం. మూడు రోజులుగా వాణ్ణి మేము రహస్యంగా గమనిస్తూనే

ఆ తరవాత అపూర్వుడు, ఆకాశంలో కిలకిల ధ్వనులతో ఎగిరే పక్షులనూ, తెల్లటి మేఘాలనూ, ఎత్తయిన వృక్షాలనూ, మెల్లగా వీచేగాలికి కదలాడే లేత కొమ్మలనూ, నదిలోని అలలనూ, అలల తాకిడికి పుట్టిన తెల్లటి సురగలనూ చూస్తూ సాయంకాలం వరకు అమితానందంతో గడిపాడు. సూర్యుడు పడమటి కొండలచాటుకు చేరుతున్న సమయంలో, గాలిలో హఠాత్తుగా అతడికొక అరుపు వినిపించింది. అపూర్వుడు ఉలిక్కిపడి, మరుక్షణమే పరుగెత్తడం ప్రారంభించాడు. కొంతసేపటికి గాలిలో కలిసి పోయాడు. అతడు ఒక గ్రామం పొలిమేర

ఉన్నాం. అటువంటి కొడుకును కన్నం
దుకు నువ్వు గర్వపడాలి!" అన్నాడు.

"వాణ్ణి కన్నం దుకు సంతోషమే.
అయినా, ఒక్కగానొక్క బిడ్డను మీ కప్ప
గించి నేనెలా బతకగలను?" అన్నది
పేదరాలు దీనంగా.

"నీ కొడుకు మాకు ఉపయోగపడు
తున్నందుకు నువ్వు సంతోషించాలి గాని,
బాధపడకూడదు. అదే మాకూ, నీకూ
జీవం. కేకలు వేసి ఎవరినైనా
పిలిచావే నీ ప్రాణాలు దక్కవు. ఖైరవ
మల్లు పేరు వింటేనే జనం గజగజ
లాడిపోతారు. నువ్వు, నీ భర్తా ప్రాణా
లతో వుండాలంటే నేరు మూసుకుని పడి

వుండు!" అని హెచ్చరించి, ఖైరవమల్లు
కుర్రవాణ్ణి బరబరా లొక్కుని తన సహ
చరులతో సహా దూరంగా కనిపించే అడవి
కేసి నడవసాగాడు.

గుడిసె నుంచి వెలుపలికి వచ్చిన
ఆ పేదరాలు, నెత్తి నేరూ బాదు
కుంటూ, "నాయనలారా, నా బిడ్డను
కాపాడండి....నా బిడ్డను కాపాడండి.
నా భర్త లేని సమయం చూసి, దొంగలు
వచ్చి, నా బిడ్డను ఎత్తుకుపోయారు.
కాపాడండి, కాపాడండి!" అంటూ
హృదయ విదారకంగా విలపించసాగింది.

ఆమె కేకలు విని గ్రామస్థులు కొందరు
అక్కడికి చేరారు. అయినా, వాళ్ళెవరు
కూడా బందిపోట్లను పట్టుకోలేరనిపించింది
అపూర్వమిది. అతడు అక్కడి నుంచి
బందిపోట్లను వెంబడించి అరణ్యం కేసి
నడవసాగాడు.

దొంగలు చాలా దూరం వెళ్ళి చుట్టూ
ఎత్తయిన కొండలు గల ఒక లోయలోకి
ప్రవేశించారు. లోయకు ఒకవైపున చాలా
గుహలు కనిపించాయి. ఒక పెద్ద
గుహముందు పదుగురు బందిపోట్లు
నిలబడి ఉన్నారు.

"దేవతకు కావలసిన కానుకను
తెచ్చాం. అన్నీ నిద్రమే కదా?" అని
అడిగాడు ఖైరవమల్లు.

“సిద్ధమేదోరా, పూజారిగంగులు సరిగ్గా అర్చనాత్రికి బలి ఇవ్వాలన్నాడు, దోరా!” అన్నాడు అక్కడున్న ఒక దొంగ.

“అలాగే చేద్దాం. ఈ కుర్రవాణ్ణి, దేవతకు పక్కనున్న ఒక గుహలోకి తీసుకుపోయి పచ్చటి పానీయం తాగించి నిద్ర పుచ్చండి. ఒక లోటా నీళ్ళలో ఒకే ఒక చుక్క మాత్రమే పచ్చటి ద్రవం వేయండి. ఎక్కువ ఇచ్చారో వాడు తెల్లనారేవరకు లేవలేడు. బలి ఇచ్చేప్పుడు వాడు మేలుకునే ఉండాలి. నిద్ర పోకూడదు,” అని హెచ్చరించాడు ఖైరవముల్లు.

ఒక బందిపోటు గుహలోపలికి వెళ్ళి, లోటా నీళ్ళలో ఒక చుక్క పచ్చటి ద్రవం వేసి, దానిని తాగమని కుర్రవాడికి అందించాడు.

“స్పృహలో వున్నా. లేకపోయినా, కుర్రవాడి కాళ్ళు చేతులు బంధించడం మరిచిపోకండి. వాణ్ణి పట్టుకోవడానికి మూడు రోజులు శ్రమపడవలసి వచ్చింది. వాడు తప్పించుకుంటే....” అని ఖైరవ ముల్లు ఇంకా ఏదో చెప్పబోయేంతలో పక్కనున్న ఒక దొంగ అడ్డుపడి, “వాడు తప్పించుకుని ఎక్కడికి పోగలడు దోరా? చుట్టూ కొండలేకదా?” అన్నాడు నవ్వుతూ.

“నేరు మూసుకుని నేను చెప్పినట్టు చెయ్,” అన్నాడు ఖైరవముల్లు చాలా కోపంగా.

అ దొంగలు కుర్రవాణ్ణి అక్కడినుంచి గుహలోపలికి తీసుకుపోయి, తమ నాయకుడు చెప్పినట్టు వాడి కాళ్ళు చేతులు గట్టిగా బంధించి, ఒక చాపమీద పడుకో బెట్టారు.

అపూర్వము పొదలచాటు నుంచి రహస్యంగా అన్నిటినీ గమనించసాగాడు. అపూర్వము కదలడంవల్ల, పొదల మీది ఆకులు మెల్లగా కడిలాయి. దానిని గమనించిన ఖైరవముల్లు, “ఏమిటది?” అని అడిగాడు.

“కుందేలయి వుంటుంది దొరా!”
అన్నాడు పక్కనున్న దొంగ.

ఆ తరవాత ఎవరూ ఆ అరికిడిని
పట్టించుకోలేదు.

దొంగలందరూ, అర్ధరాత్రి పూజకు
ఏర్పాట్లలో దిగారు. అపూర్వపుడు చీకటి
మాటున ఒకచోటి నుంచి మరొకచోటికి
తిరుగుతూ అక్కడ బయటకున్న తతంగా
లను గమనించి, అఖిరికి, కుర్రవాడు నిద్ర
పోతూన్న గుహను చేరాడు. వాణ్ణి అమాంతం
ఎత్తుకుపోదామా అంటే, వాడు అపూర్వపుడి
కన్నా చాలా ఎత్తుగా వున్నాడు. ఏనుగు
నైనా అపలీలగా ఎత్తగల శక్తి అపూర్వపుడికి
ఉన్నది. అయినా, కుర్రవాడు తన మీద

ఉన్నప్పుడు వేగంగా పరిగెత్తగలమా
అన్న అనుమానం అతనికి కలిగింది.
కుర్రవాడు కనిపించకపోతే దొంగలు
చుట్టుముట్టి తమను పట్టుకోగలరు.
అప్పుడు ఇద్దరూ పట్టుబడిపోయే అపాయం
ఉన్నది. ఇలా ఇలాచిస్తూన్నప్పుడు ఎవరో
పకపకా నవ్వడం వినిపించి, అపూర్వపుడు
గుహ నుంచి బయటకు వచ్చాడు. పక్క
గుహలోని ఒక పెద్దపులి విగ్రహం ముందు
కొందరు దొంగలు కూర్చుని వున్నారు.
ఆ పెద్దపులి వాళ్ళ దేవత. ఆ విచిత్ర
దృశ్యం చూసి అపూర్వపుడు విస్తుపోయాడు.

“గంగులూ, నువ్వు పూజారివి! అమాట
మరిచి నువ్వు మాతోపాటు తాగావో నీ
చేతులు వణకవచ్చు. అప్పుడు నువ్వు
కుర్రవాడి తలను ఒక్క వేటుతో తెగ
నరకలేవు. అలా నరకకపోయావో నేను
నీ తలను తెగవేయగలను. తప్పు చేసిన
వాళ్ళను క్షమించడం అన్నది భైరవమల్లు
జాతకంలో లేదు! తెలుసుగదా?” అని
హెచ్చరించాడు భైరవమల్లు.

“చిత్రం, నన్ను నమ్ము దొరా, నేను
తాగను. నేను పూజా కార్యక్రమం
చూస్తాను,” అంటూ కొన్ని అడవిపూలను
విగ్రహం మీదికి చల్లాడు గంగులు.

అక్కడున్న అపూర్వపుడికి ఒక అలోచన
వచ్చింది. వెంటనే అతడు పచ్చటిద్రవం

గల పాత్ర ఉన్న గుహలోపలికి రహస్యంగా వెళ్ళి, ఆ పాత్ర పక్కనే ఉన్న చిన్న లోటాతో ఆ ద్రవాన్ని తీసుకువచ్చి, వాళ్ళు తాగుతూన్న పానీయంలోకి పోశాడు.

దొంగలు ఆ పానీయాన్ని రెండుసార్లు తాగేసరికి మత్తుగా తూలసాగారు. మూడో సారి తాగేలోపల, వాళ్ళందరూ వింతగా నవ్వుతూ, నేలకు ఒరిగి పోయారు. పానీయం పోస్తూన్నవాడు కూడా కిందపడి స్పృహ కోల్పోయాడు.

“ముహూర్తం దగ్గరపడింది. బాలకుణ్ణి తీసుకురండి,” అంటూ పూజారి గంగులు వెనక్కు తిరిగిచూసి, నివ్వెర పోయి, “ఏమిటి? ఏమయింది మీకు? ఆలా పడిపోయా రేమిటి?” అని అడిగాడు.

వాళ్ళనుంచి ఎటువంటి సమాధానమూ రాలేదు.

అపూర్వము వెంటనే కుర్రవాడు నిద్ర పోతూన్న గుహలోపలికి వెళ్ళాడు. అప్పడే వాడు కళ్ళు తెరిచాడు. కాళ్ళు చేతులకు కట్టిన బంధాలను తెంచిన అపూర్వము కేసి ఆ కుర్రవాడు అశ్చర్యంతో చూడ సాగాడు.

“అశ్చర్యపడడానికి, అలోచించడానికి ఇది సమయం కాదు. మనం వెంటనే ఇక్కడి నుంచి బయటపడాలి. మొదట ఒక దుర్మార్గుడి పని పట్టాలి. నా వెంట

రా!” అంటూ అపూర్వము ముందుకు నడిచాడు.

ఆ కుర్రవాడు మంత్రము గుడిలా అపూర్వము వెంట నడిచాడు.

అపూర్వము గంగులున్న గుహలోపలికి వెళ్ళి, అక్కడ ఉన్న ఒక పాదవాటి కత్తిని అందుకున్నాడు. పెద్ద పాత్రలోని పానీయాన్ని ఒక రాతి పాత్రలోకి పోసి, గంగులుకు అందించమని కుర్రవాడితో చెప్పి, కత్తిని గంగులు కేసి గురిచేసి, “ఊ! తాగు. లేదా ప్రాణాలు దక్కవు?” అని అజ్ఞాపించాడు.

గంగులు అపూర్వము చూసి దయ్యమను కుని పడలిపోయి కిచుమంటూ అరిచాడు.

“తాగు!” అని హెచ్చరించాడు అపూర్వడు.

ఇక చేసేదిలేక గంగులు బిత్తరమాపులు చూస్తూ, ఆ పానీయాన్ని గుట్టా గుట్టా తాగేసి, రెండు క్షణాలలో తన సహచరులతో పాటు స్పృహ తప్పి పడిపోయాడు.

గుహనుంచి, వెలుపలికి వచ్చిన అపూర్వడు కుర్రవాణ్ణి, “నీ పేరేమిటి?” అని అడిగాడు.

“సమీరుడు,” అని చెప్పాడు కుర్రవాడు.

“వేగంగా నడుపు!” అంటూ ముందుకు నడిచాడు అపూర్వడు.

వాళ్ళిద్దరూ ఉరుకులతో పరుగులతో తెల్లవారేసరికి, సమీరుడి గ్రామాన్ని సమీపించారు. ఆ ప్రాంతాన్ని పాలించే రాజు గారి ఒక సైనికదళం ఒక పట్టణంనుంచి మరొక పట్టణానికి వెళుతూ, మార్గ మధ్యంలో వున్న ఆ గ్రామంకేసి వచ్చింది. సైనికులను చూడగానే, గ్రామ ప్రజలు, బందిపోట్లు చేసిన దుండగాన్ని గురించి వాళ్ళతో చెప్పుకుంటున్నారు.

దూరంనుంచి ఆ దృశ్యాన్ని చూసిన అపూర్వడు, కుర్రవాడితో, “సమీరా, నువ్వు వెళ్ళి, బందిపోట్ల స్థావరాన్ని సైనికులకు చెప్పు. మధ్యాహ్నం వరకు బందిపోట్లకు స్పృహ రాదు. సైనికులు వాళ్ళను మలభంగా పట్టుకోగలరు. ఇక నేను వస్తాను,” అన్నాడు.

“మీకు నా కృతజ్ఞతలు ఎలా తెలియ చేయాలో తెలియడంలేదు!” అన్నాడు సమీరుడు చేతులు జోడించి కన్నీళ్ళు కారుస్తూ.

“సమీరా! ఈ రోజు నువ్వు ప్రాణా పాయంనుంచి బయటపడగలిగావంటే, మునుముందు జీవితంలో ఏదో మహత్తర కార్యం సాధించడానికే అలా జరిగిందని విస్తున్నది. నీకు నా సహాయం కావలసి వచ్చినప్పుడు నీ మనుసులో నన్ను మూడు సార్లు పిలుపు. మరుక్షణమే నీ పక్కన వుంటాను. నా పేరు అపూర్వడు!” అని చెప్పి అపూర్వడు అక్కడినుంచి వేగంగా వెళ్ళిపోయాడు. —(ఇంకావుంది)

సుకుమారి

పట్టువదలని విక్రమార్కుడు చెట్టు వద్దకు తిరిగి వెళ్ళి, చెట్టు పై నుంచి శవాన్ని దించి భుజాన వేసుకుని, ఎప్పటిలాగే మౌనంగా శ్మశానం కేసి నడవ సాగాడు. అప్పుడు శవంలోని బేతాళుడు, "రాజా, నీ ప్రయత్నం ప్రతిసారి విఫలమవుతున్నా, నీ పట్టుదల నడలకపోవడం అశ్చర్యం కలిగిస్తున్నది. చదువూ సంస్కారం వుండి కూడా, కొందరు తార్కికదృష్టి, హేతుబుద్ధి లేనికారణంగా కొన్ని సందర్భాలలో విచిత్రంగా ప్రవర్తిస్తారు. నీ పట్టుదలా ప్రవర్తనతీరూ, ఆ కోవకు చెందుతవన్న అనుమానం కలుగుతున్నది. ఇందుకు ఉదాహరణగా విజయపురి రాకుమారుడి కథ చెబుతాను, శ్రమ తెలియకుండా, విను," అంటూ ఇలా చెప్పసాగాడు:

విజయపురి రాజైన విద్యాధరుడికి, చాలాకాలం పరకు సంతానం కలగలేదు.

బేతాళ కథలు

ఎన్నో పుణ్యక్షేత్రాలు సందర్శించి, ప్రతాలూ, నేములూ నేచాక రాణి గర్భవతి అయింది. అయితే, ఇద్దరు కవల పిల్లల్ని కంటూనే అమె కన్ను మూసింది. విద్యాధరుడు మళ్ళీ వివాహం మాట తల పెట్టలేదు. ఆయన కొడుకులకు జయుడు, విజయుడు అని పేర్లు పెట్టుకుని అల్లారు ముద్దుగా పెంచాడు. జయుడు, విజయుడి కన్న కొన్ని ఘడియలు పెద్దవాడు. అన్నదమ్ములిద్దరూ అన్యోన్యంగా పెరిగి యుక్త వయస్కులయేసరికి, అన్ని విద్యల్లోనూ ఆరితేరారు.

విద్యాధరుడికి వార్ధక్యం, అనారోగ్యం కారణంగా రాజ్యభారం మోయడం కష్ట

తరమైంది. అయితే, కొడుకు లిద్దరిలో ఎవరికి సంహసనం కట్టబెట్టాలో, ఆయన త్వరగా నిర్ణయించుకోలేక పోయాడు. కొడుకు లిద్దరూ అన్ని విద్యల్లోనూ సమ ఉజ్జీలు.

ఆయన తన అంతరంగికులతో, ఈ విషయమై చర్చించగా, "రాకుమారు లిద్దరూ సంహసనార్హులే. అయినా, పెద్ద వాడయిన జయుడినే రాజును చేయడం ధర్మం!" అని సలహా ఇచ్చాడు ప్రధాన మంత్రి.

ఆ రోజునే విద్యాధరుడు కొడుకు లిద్దరినీ, తనమందిరానికి పిలిపించుకుని, "మీ ఇద్దరి వివాహాలూ ఒకేసారి చేసి, పెద్దవాడయిన జయుణ్ణి పట్టాభిషిక్తుణ్ణి చేయాలనుకుంటున్నాను. నా ఆరోగ్యం బావుండడంలేదు. మన రాజ్య సరిహద్దు ల్లోని కొండ ప్రాంతాలకు పోయి, కొంత కాలంపాటు అక్కడ ప్రశాంతంగా వుండ దలిచాను. త్వరలోనే అన్ని రాజ్యాల రాకుమారైల చిత్రపటాలు తెప్పిస్తాను," అని చెప్పాడు.

ఇందుకు జయుడు, "క్షమించండి, నాన్నగారూ! నా కోసం మీరు ఏ చిత్ర పటాలూ తెప్పించనవసరం లేదు. నేను మన ప్రధాన శిల్పిచారుడి కుమార్తెను ప్రేమించాను. అమెనే వివాహమాడ

తాను, " అన్నాడు కొంచెం కూడా తొణక కుండా.

విద్యాధరుడు ఆ మాటలకు నివ్వెర పోయాడు. అయితే కుమారుల పట్టుదల తెలిసి వుండడంతో, ఆయన, "నీ అభిప్రాయం ఏమిటి, విజయా?" అని రెండో కొడుకును అడిగాడు.

"రేపు నా అభిప్రాయం చెబుతాను. నాన్నగారూ!" అని తన మందిరానికి వెళ్ళి పోయాడు విజయుడు.

మర్నాడు విజయుడు, తండ్రితో, "నేను లోకంలో అందరికన్న సుకుమారి అయిన రాకుమారి నే వివాహ మాడదలిచాను. అటువంటి రాకుమార్తెల చిత్రపటాలు మాత్రమే తెప్పించండి," అన్నాడు.

నెల తిరక్కుండానే, సుకుమారి రాకుమార్తెలుగా భావించబడే చాలామంది చిత్రపటాలు విజయపురి చేరాయి. వాటన్నిటినీ పరిశీలించాక, విజయుడు భువనగిరి, ఉదయగిరి, చంద్రగిరి రాకుమార్తెల చిత్రపటాలను వేరుగా వుంచి, తండ్రితో, "నాన్నగారూ, ఈ ముగ్గురు రాకుమార్తెలనూ స్వయంగా కలుసుకుని, కొన్ని ప్రశ్నలడిగి, ఒకరిని మీ కోడలుగా తీసుకువస్తాను. నేను బయలుదేరి వస్తున్నట్టుగా, అయీ రాజ్యా

లకు ఈరోజే వర్తమానం పంపండి," అన్నాడు.

ముందుగా విజయుడు, భువనగిరి రాకుమారిని చూడబోయాడు. భువనగిరి రాజు విజయుణ్ణి స్వయంగా తన మందిరానికి తీసుకుపోయి, సకల మర్యాదలూ చేసి, కుమార్తెను తీసుకురావలసిందిగా పరిచారికను పంపాడు.

కొంతసేపటికి పరిచారిక తిరిగివచ్చి, "క్షమించండి, మహారాజా! యువరాణి గారు నిద్రపోతున్నారు. రాత్రి వింజామరలోని ఒక నెమలి ఈక యువరాణిగారి తల్పం మీద పడిందట. ఆమె దానిని గమనించలేదు. రాత్రంతా నిద్రలేకపోగా

ఒళ్ళునొప్పులు. సాయంత్రం సమావేశం ఏర్పాటు చేయమని, యువరాణిగారి ప్రధాన చెలికత్తె చెప్పింది," అన్నది.

ఆ సాయంత్రం భువనగిరి రాకుమారిని కలుసుకున్నప్పుడు, విజయుడు ఆమెతో ఏకాంతంగా ఉద్యానవనంలో నడుస్తూ, "ఈ వివాహం నిశ్చయమైతే—మీరు ఆ రోజున నాకిష్టమైన పాదాలకు నీలంబరం పట్టుచీర ధరిస్తారా?" అని అడిగాడు.

"నాకు నచ్చిన ఎరుపురంగు పట్టుచీర ధరిస్తాను!" అన్నది రాకుమారి.

"వివాహం కాగానే, ముందుగా మా నాన్నగారి పాదాలకు నమస్కరిస్తారా, లేక మీ నాన్నగారి పాదాలకు నమస్కరిస్తారా?" అని అడిగాడు విజయుడు.

"మా నాన్నగారి పాదాలకే ముందుగా నమస్కరిస్తాను," అన్నది రాకుమారి తలవంచుకుని.

"వివాహం విందులో ముందుగా నాకిష్టమైన పాదాలకు తింటారా, మీకిష్టమైనదేమయినా తింటారా?" అని అడిగాడు విజయుడు.

"నాకిష్టమైన బూరెలు తింటాను!" అన్నది రాకుమారి.

విజయుడు భువనగిరి నుంచి, ఉదయగిరి రాకుమారిని చూడబోయాడు.

ఉదయగిరి రాజు పేరుకే రాజు; రాజ్యవ్యవహారాలన్నీ స్వయంగా రాణియే పర్యవేక్షిస్తుంది. ఆమె విజయుడికి ఘనంగా మర్యాదలు చేసింది.

తర్వాత ఎంతకూ రాకుమారి అక్కడికి రాకపోయేసరికి, విజయుడు, "రాకుమారిని పిలిపిస్తారా?" అని రాణిని అడిగాడు.

దానికి రాణి విచారంగా, "సాయంత్రం పిలిపిస్తాను, నాయనా! ఉదయం స్నానానికి ముందు చెలికత్తెలు అమ్మాయికి, చందనంలో పాలమీగడ రంగరించి శరీరానికి పూశారు. కాని, పాలమీగడను బాగా చిదమకపోవడంతో, మీగడ తరక అమ్మాయి బుగ్గలో గుచ్చుకుని గాయమైంది. అందువల్ల స్నానం పూర్తవగానే, అమ్మాయి వైద్యుల పర్యవేక్షణలో ఎక్రాంతి తీసుకుంటున్నది," అని చెప్పింది.

ఆసాయంత్రం ఉదయగిరి రాకుమారిని కూడా, భువనగిరి రాకుమారిని అడిగిన ప్రశ్నలే అడిగాడు, విజయుడు.

మొదటి ప్రశ్నకు ఆమె, "మీకు నచ్చిన నీలంరంగు పట్టుచీరనే కట్టుకుంటాను!" అన్నది తల వంచుకుని.

రెండో ప్రశ్నకు జవాబుగా, "ముందు మీ నాన్నగారి పాదాలకే నమస్కరిస్తాను," అన్నది వినయంగా.

మూడో ప్రశ్నకు, "ముందుగా మీకు నచ్చిన పాయసం తిన్నాకే, వేరే ఏదయినా తింటాను," అన్నది సిగ్గుపడుతూ.

విజయుడు ఉదయగిరి నుంచి, చంద్రగిరి రాకుమారిని చూడబోయాడు. అక్కడ కూడా అతడికి ఘనమైన స్వాగతం లభిం

మీద పడింది. అప్పటి నుంచి మా బంగారు తల్లి భరించలేని శిరోవేదన అనుభవిస్తున్నది," అన్నది రాణి కళ్ళ నీళ్ళు తుడుచుకుంటూ.

ఆ రోజు సాయంత్రం విజయుడు, చంద్రగిరి రాకుమారిని ఆమె మందిరంలో కలుసుకుని, అవే మూడు ప్రశ్నలు అడిగాడు.

చీర ప్రసక్తిరాగానే ఆమె, "చీరరంగు కాదు ప్రధానం; దాని బరువు! ఏ చీర తేలికగా వుంటే, దాన్ని కట్టుకుంటాను," అన్నది.

ఇక పాద సమస్కారాల ప్రస్తావన తేగానే, "వంగి అందరికీ విడివిడిగా పాదాలకు సమస్కారం పెడితే, నా నడుం పడిపోగలదు. అందువల్ల అందరికీ ఒకేసారి చేతులు జోడించి సరిపెడతాను!" అన్నది.

ఆ పిమ్మట తిండి విషయం వచ్చే సరికి, "నా చేతిలో ఏం వుంది? చెలికత్తెలు ఏది తినిపిస్తే అది తింటాను!" అన్నది రాకుమారి చిన్నగా నవ్వుతూ.

విజయుడు అక్కడినుంచి తమ రాజ్యానికి తిరిగివచ్చి, "నాన్నగారూ! చంద్రగిరి రాకుమారిని వివాహ మాడదలిచాను. ఆమె లోకంలో వున్న అందరు రాకుమార్తెల కన్నా సుకుమారి!" అని చెప్పాడు.

చింది. 'రాజదంపతులు స్వయంగా ఎదురు వెళ్ళి, అతణ్ణి తమ మందిరంలోకి తీసుకు వెళ్ళారు.

విజయుడు అడగకముందే రాజదంపతులు, "నాయనా, నువ్వు మరోలా భావించకు. అమ్మాయిని సాయంత్రం చూపిస్తాము," అన్నారు.

"మీకు వారాలూ, వర్షాలూ లాటి పట్టింపులేవే వున్నట్టుంది!" అన్నాడు విజయుడు నవ్వుతూ.

"అలాంటివేమీ లేవు, నాయనా! ఈ ఉదయం అమ్మాయి దేవీమందిరానికి వెళ్ళి తిరిగి వస్తూంటే, గాలి తాకిడికి రాలిన పారిజాతం వువ్వు అమ్మాయి తల

బేతాళుడు ఈ కథ చెప్పి, "రాజా, ఏ పురుషుడైనా తన కాబోయే భార్యలో తెలివితేటలూ, వినయం, అందచందాలను గురించి ఆలోచిస్తాడు. అటువంటిది, రాకుమారుడైన విజయుడు. తన భార్య కేవలం గొప్ప సుకుమారి అయితే చాలు ననుకోవడం హాస్యాస్పదం కాదా? ఏ కొద్దిపాటి తార్కికదృష్టి, హేతుబుద్ధి, ఇంగితజ్ఞానం వున్నవాడు కూడా, ఇలా ప్రవర్తించడుగదా? ఒకవేళ విజయుడు ఇలా ప్రవర్తించడానికి వేరే ఏమైనా కారణాలున్నవా? ఈ సందేహాలకు సమాధానం తెలిసి కూడా చెప్పకపోయావే, నీ తల పగిలిపోతుంది," అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్కుడు, "కవల సోదరుడుగా, వయసులో కొన్ని ఘడియలు చిన్నవాడైనందున, విజయుడికి సింహాసనం దక్కకుండా పోయింది. రాజు కాబోతున్న అన్న, ఏపాటి రాజకీయ పరిజ్ఞానం లేని, ఒక పేద ఇంటి పిల్లను వివాహం చేసుకుంటున్నాడు. ఆ పిల్ల

రాణి అయినప్పుడు, రాచకుటుంబం నుంచి వచ్చే విజయుడి భార్యకు సహజంగానే కంటగింపుగా వుంటుంది. దానివల్ల స్పర్థలకూ, కుట్రలకూ అవకాశం కలుగుతుంది. అందువల్ల అతడి భార్య రాణి కాకపోయినా, తనలో ఏదో ఒక ప్రత్యేకత వున్నదనే తృప్తి కలిగివుండాలి. నేను లోకంలో అందరు రాజకుమారైల కన్న సుకుమారిననే తృప్తి ఆమెకుంటుంది. పోతే, పారిజాతపుష్పం బరువుకే శిరోవేధనకు గురి అయిన సుకుమారి, కిరీట భారం, రాజ్యభారం మోయడానికి సిద్ధ పడదు. కుటుంబంలో శాంతి, రాజ్య సుస్థిరత కోరి, విజయుడు ఇలాంటి భార్యను తెచ్చుకున్నాడు తప్ప, తార్కిక దృష్టి, హేతుబుద్ధి లేనందువల్ల మాత్రం కాదు," అన్నాడు.

రాజుకు ఈ విధంగా మౌనభంగం కలగగానే, బేతాళుడు శవంతో సహా మాయమై, తిరిగి చెట్టెక్కాడు. —(కల్పితం)

[ఆధారం: మంచిరాజు కామేశ్వరరావు రచన]

వింతవైద్యం!

శ్రీనకవురి అనే ఊరుకు బుద్ధిశర్మ అనే వైద్యుడు, బతుకుతెరువుకోసం వచ్చాడు. అనాటి వరకూ, ఆ ఊరివాళ్ళు వైద్యం కోసం పొరుగుూరు వెళ్ళవలసి వచ్చేది. బుద్ధిశర్మ హస్తవాని మంచిదని, ఆయన చికిత్సావిధానంలో ఒక ప్రత్యేకత వున్నదని, ఊళ్ళో అందరూ చెప్పుకో సాగారు.

శేషవయ్య అనే ధనికు డొకాయనకు, కడుపునొప్పి మొదలయింది. ఆయన తన సొంత గుర్రపుబండిలో బుద్ధిశర్మ ఇంటికి వెళ్ళి, తన బాధ చెప్పుకున్నాడు.

“కడుపునొప్పి ఎప్పటి నుంచి వస్తున్నది?” అని బుద్ధిశర్మ అడిగాడు.

“ఈ ఉదయానే ప్రారంభమైంది. బాధ బరించలేక, ఈ కాలేషిందలో బండి కట్టించుకుని తమ దగ్గిరకు వచ్చాను,” అన్నాడు శేషవయ్య.

“ఉదయం ఏం తిన్నారు?” అని అడిగాడు బుద్ధిశర్మ.

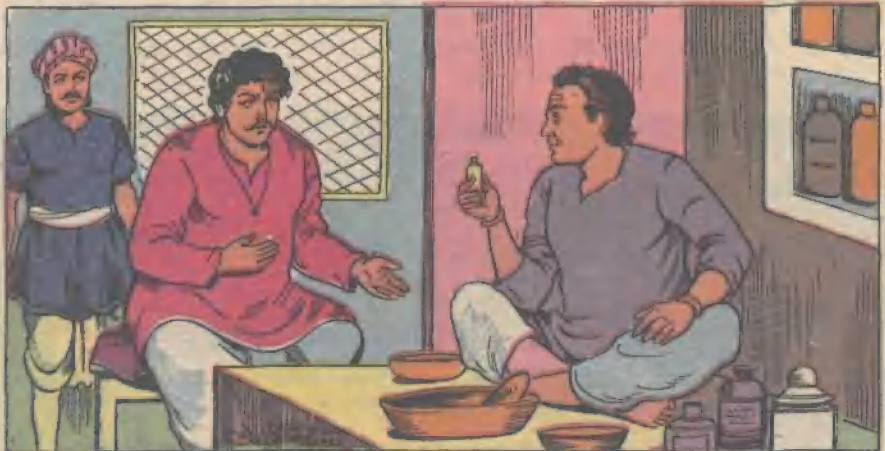
“నాలుగు రొట్టెలు తిన్నాను. బహుశా అవి బాగా కాలి వుండవు!” అన్నాడు శేషవయ్య.

బుద్ధిశర్మ ఒక చిన్న సీసాలో మందు పోసి, శేషవయ్యకు ఇచ్చి, “దీంట్లో వున్నదాన్ని మూడు పూటలు రెండేసి చుక్కల చొప్పున కళ్ళల్లో నేనుకోండి,” అన్నాడు.

ఇది విని శేషవయ్య వినుగ్గా, “ఇదేమి వైద్యం? నేను కడుపునొప్పితో బాధపడు కూంటే, కంటికి మండిస్తారేమిటి?” అని అడిగాడు.

ఇందుకు బుద్ధిశర్మ చిన్నగా నవ్వి, “మీ కంటి చూపులో ఏదో లోపం వుండబట్టేగదా, కాలని రొట్టెలు తిన్నారు? కడుపునొప్పి రోజుల తరబడి వుండదు! ముందు చికిత్స జరగ వలసింది, మీ కళ్ళకు,” అన్నాడు.

—సుంకర భాస్కరరావు

మహనీయులు కలలుగన్న భారతదేశం:

భారతీయులం!

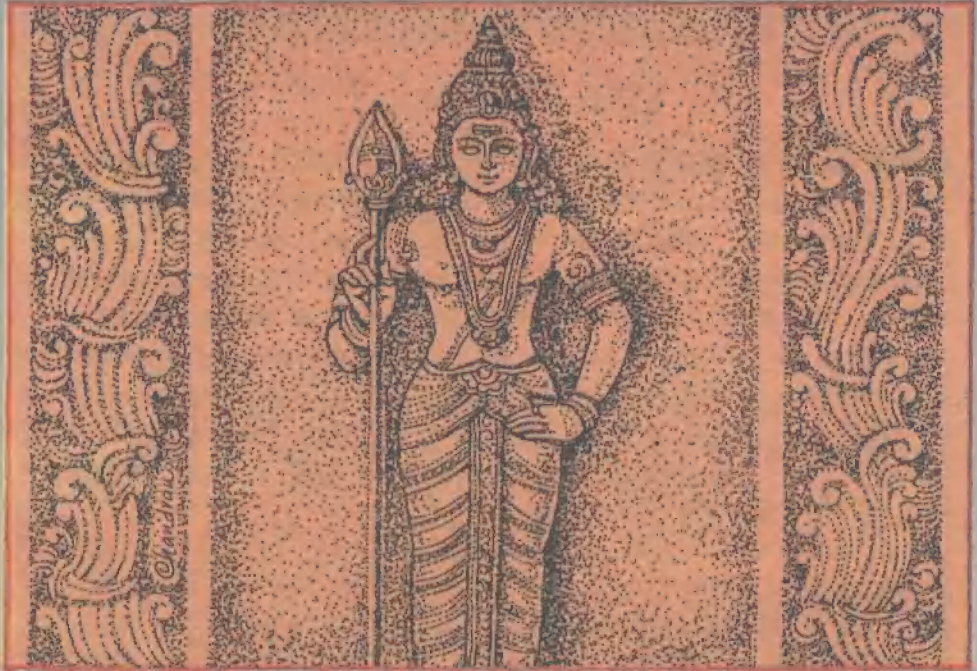
బొంబాయి నగరంలోని పార్సీవాళ్ళలో దాదాభాయ్ నౌరోజీ (1825-1917) సుప్రసిద్ధుడు. అయినప్పటికీ ఆయన యావద్భారతదేశానికి గొప్ప నాయకుడుగా పేరు గాంచాడు. లండన్‌లోని 'కామన్స్' సభ'కు భారతదేశం నుంచి సభ్యుడుగా ఎన్నికయిన మొట్టమొదటి భారతీయుడు నౌరోజీ. ఆయన భారత జాతీయ కాంగ్రెస్‌కు మొదట 1886 వ సం॥లోనూ, ఆ తరువాత 1893 వ సం॥లోనూ, ఆ విమ్మట 1906 వ సం॥లోనూ మూడుసార్లు అధ్యక్షుడుగా ఎన్నికయ్యాడు. నౌరోజీ అధ్యక్షత వహించిన 1906 వ సం॥ జరిగిన కలకత్తా సమావేశంలోనే భారత జాతీయ కాంగ్రెస్—స్వరాజ్యం తన లక్ష్యంగా ప్రకటించింది! 1893 వ సం॥ లాహోర్‌లో జరిగిన కాంగ్రెస్ మహాసభ అధ్యక్ష పన్యాసంలో దాదాభాయ్ నౌరోజీ ఇలా అన్నాడు:

“మనమందరం ఒకే తల్లి బిడ్డలం; మన తల్లి భారతదేశం—అన్న సంగతి మనం ఎల్లప్పుడూ గుర్తుంచుకోవాలి. నేనొక భారతీయుణ్ణి అన్న భావంతోనే నేను నా దేశానికి, నా ప్రజలకూ నా కర్తవ్యాన్ని నిర్వహిస్తున్నాను. మనం హిందువులు కావచ్చు; మహమ్మదీయులు కావచ్చు; పార్సీలు కావచ్చు; క్రైస్తవులు కావచ్చు; అయినా అన్నిటికీ మించి మనమందరం భారతీయులం. మన దేశం భారతదేశం; మనం భారతీయులం అన్న సత్యాన్ని మరచిపోకూడదు.”

మీకు తెలుసా?

1. ప్రపంచంలోకెల్లా అతి పెద్ద, ఆశ్చర్యకరమైన జంతువు ఏదో మీకు తెలుసా?
2. చాలా ఎక్కువ జంతువు ఏదీ?
3. ఇంకవరకు అతి చిరునవ్వు పురుషుడు ఎవరు?
4. అరవి చిరునవ్వు?
5. అతి చిరునవ్వు ఏదీ ఎవరు?
6. అమె చిరునవ్వు?

(36 వ పేజీ చూడండి)

తొరకాసురుడనే రాక్షసుడు బ్రహ్మ నుంచి అపూర్వవరాలు పొంది, మితి మించిన అహంకారంతో దేవతలను, రకరకాలుగా హింసించసాగాడు. అనురుల బాధలు భరించలేక ఇంద్రాది దేవతలు పరమశివుడి శరణుజొచ్చి, అనురుల బాధలనుంచి రక్షించమని ప్రార్థించారు. పరమశివుడి ఫాలనేత్రం నుంచి వెలువడిన దివ్య తేజస్సును, అగ్ని దేవుడు గంగానదిలోకి చేర్చాడు. గంగానది దానిని రెల్లునిండిన శరవణసరో

వరంలోకి చేర్చింది. అక్కడ అదౌక దివ్యశిశువుగా రూపొందింది. ఆ వింతను చూసిన ఆరుగురు కార్తీకమాతలు, ఆ శిశువునెత్తుకుని పాలిచ్చారు. అప్పుడు ఆ బిడ్డకు ఆరుతలలూ, పన్నెండు చేతులూ ఏర్పడ్డాయి.

కార్తీకమాతలు పెంచడంవల్ల ఆ దివ్య శిశువుకు కార్తికేయుడు అనే నామం ఏర్పడింది. ఆరు శరస్సులు కలవాడు కాబట్టి షణ్ముఖుడు అని కూడా అంటారు. దివ్య సుందర రూపుడైన

కు మార స్వామి ని — సుబ్రహ్మణ్యం, స్కందుడు, గుహుడు, శరవణుడు అని కూడా అంటారు !

కుమారస్వామి దేవసేనలకు నాయకత్వం వహించి, దానవులను సర్వనాశనం చేసి, తారకాసురుణ్ణి సంహరించి, దేవతల బాధలు తొలగించి

ముల్లోకాలకు ఆనందం కలిగించాడు. సుబ్రహ్మణ్యస్వామిని శివపార్వతుల రెండవ కుమారునిగానూ, గణపతికి తమ్ముడిగానూ చెబుతారు.

కన్నతండ్రికే ప్రణవరహస్యాన్ని బోధించిన జ్ఞానస్వరూపుడు సుబ్రహ్మణ్యస్వామి అని భక్తులు కీర్తిస్తారు !

చందమామ కబుర్లు

వింతవార్తనత్వం!

కర్ణాటకరాష్ట్రం ధర్వాడ్ నమీవంలోని గడగ్ ప్రాంతంలో పుట్టకతో ఆంధ్రుడయిన వందాక్షిగనీ అనే ఒక విద్వాంసుడు 1914 వ సం॥లో ఒక సంగీత విద్యాలయాన్ని స్థాపించాడు. అనాటి నుంచి ఒక్కొక్క తరంలోనూ ఆ సంస్థలో శిక్షణ పొందే వారిలో ఒకరు తప్పకుండా పుట్టుగుడ్డిగా పుంటున్నారు. ఈనాటి సుప్రసిద్ధ గాయకుడు పి.మోగా వేణుగోపాల్ కూడా ఆ విద్వాంసంస్థలో శిక్షణ పొందినవారే. ఆయనకూ పుట్టక నుంచే కంటిచూపు లేదు.

షార్ట్ హ్యాండ్ రికార్డు!

లోకసభ రిపోర్టర్ గా పని చేస్తూన్న హరీష్ చంద్ర దిస్ట్ 20-వ ఆరిండియా షార్ట్ హ్యాండ్ ఛాంపియన్ షిప్ పోటీలో ప్రథమంగా పచ్చి సరికొత్త రికార్డును సృష్టించాడు. ఆయన 34 నిమిషాలలోని వరుసగా మూడుసార్లు పాఠించాడు. 21 సంవత్సరాల వయస్కుడయిన హరీష్ చంద్ర దిస్ట్, నిమిషానికి 250 పదాలు రాసే పేగాన్ని అందుకున్న వారిలో అరిసెన్లు వయస్కుడు.

సాహిత్యవలోకనం

1. ఉజ్జయిని, స్టాట్ ఫార్డ్-అపాన్-అవాన్, ట్రాయ్, అయోధ్య, మైలాపూర్—
ఈ ప్రాంతాలతో సంబంధం గల ప్రాచీన కవులెవరు ?
2. అంగ్ల గ్రంథకర్తల సమాధులు ఎక్కువగా గల శ్మశానవాటిక ఏది ?
3. ' ఇండో-ఆంగ్లియన్ ' రచయిత అంటే ఎవరు ?
4. ప్రాచీన భారతదేశంలో ప్రసిద్ధిగాంచిన సంస్కృత వ్యాకరణకర్త ఎవరు ?
5. ఆయన ఎప్పుడు జీవించాడు ? ఆయన రచించిన గ్రంథం ఏది ?

సమాధానాలు

మీకు తెలుసా ?

1. నీలి తిమింగిలం.
2. జిరాఫే.
3. అమెరికాకు చెందిన జాన్ బ్రౌవర్ మిసోర్
(1941-83).
4. 835 కి.గ్రా.
5. అమెరికాకు చెందిన పెర్సెపెర్ (1928-72).
6. 399 కి.గ్రా.

సాహిత్యం

1. కాళిదాసు, షేక్స్పియర్, హోమర్, వాల్మీకి,
తిరువళ్ళవర్.
2. లండన్ లోని వెస్ట్ మినిస్టర్ ఆఫీ.
3. ఇంగ్లీషులో రచనలు చేసే భారతీయుడు.
4. పాణిని.
5. క్రీ.పూ. 4 శతాబ్దం. అష్టాధ్యాయి.

ప్రపంచ పురాణగాథలు - 5

పెర్షియన్ సాహసాలు

అగ్గోస్ రాజు అక్రిసియస్, తన కూతురు కరువున పుట్టే బిడ్డ తనను చంపుతాడని జ్యోతిష్ములు చెప్పగా విని భయపడి, పనికందుగా పున్న బిడ్డతో సహా యువరాణి డానేసు రాజ్యం నుంచి బహిష్కరించాడు.

యువరాణిని, అమె బిడ్డనూ పడవలోకి ఎక్కించి, తుపాను నమయంలో నముద్రంలోకి తోశారు. నముద్రకెరటాలు కొన్నాళ్ళకు పడవను సెరిఫస్ దీవికి చేర్చాయి.

పడవలోని తల్లి బిడ్డలను చూసిన ఒక జాలరి, వాళ్ళను కాపాడి, ఆ దీవిని సాలించే రాజు దగ్గరికి తీసుకుపోయాడు. రాజు వాళ్ళను అదరించి ఒక అలయంలో ఆశ్రయం కల్పించాడు.

దానె తన బిడ్డకు పెర్షియన్ అని పేరు పెట్టి అనురాగంతో పెంచి పెద్దచేసింది. పెర్షియన్ అనమానమైన ధైర్య సాహసాలు గల యువకుడుగా అందరి దృష్టిని ఆకర్షించాడు. అఖిరికి అశ్రయం కల్పించిన రాజుకు కూడా పెర్షియన్ పట్ల అసూయ కలగసాగింది!

ఒకనాడు రాజు, పెర్షియన్ ను ప్రత్యేకమైన ఒక విందుకు ఆహ్వానించాడు. అటువంటి విందుకు వచ్చినవాళ్ళు, రాజుకు గుర్రాన్ని కానుకగా ఇవ్వడం అనవాయితీ. వట్టి చేతులతో విందుకు వచ్చిన పెర్షియన్ ను చూసి మిగతా అతిథులు పరిహాసం చేశారు.

“రాజా! గుర్రానికి బదులు మీకు ఏ కానుక కావాలో చెప్పండి, తెస్తాను,” అన్నాడు పెర్షియన్. “మెడూసా తల కావాలి!” అన్నాడు రాజు. మెడూసా భయంకరమైన ఒక అడభూతం. ఆ భూతం కళ్ళతోనే చూసినవాళ్ళు మరుక్షణమే రాయిగా మారిపోతారు. అయినప్పటికీ పెర్షియన్, రాజు అడిగిన కానుక తెచ్చి ఇవ్వడానికి బయలుదేరాడు.

మెడూసాను గురించి వినడమే తప్ప ఆ భూతం ఎక్కడ ఉన్నదో పెర్సియస్కు తెలియదు. ఆ భూతానికి ముగ్గురు చెల్లెళ్ళు. ఆ ముగ్గురికీ కలిపి ఒక కన్నూ, ఒక పన్నూ మాత్రమే ఉన్నాయి. ఆ రెంటినీ ఒక పెట్టెలో దాచి, అవసరాన్ని బట్టి వంతుల వారిగా ధరించేవాళ్ళు. పెర్సియస్ వాళ్ళున్న చోటికి వెళ్ళి, కన్నూ, పన్నూ గల పెట్టెను నేర్పుగా దాచేసి, వాళ్ళనుంచి మెడూసా వుండే స్థలాన్ని తెలుసుకున్నాడు.

ఆ తరువాత అతడు దేవతలను ప్రార్థించి, దివ్యశక్తులు పొంది మెడూసా మీదికి వెళ్ళాడు. దాని కళ్ళలోకి చూస్తే రాయిగా మారిపోగలదు కాబట్టి, పెర్సియస్ తన చేతిలోని డాలు మీద భూతం ప్రతిబింబాన్ని చూస్తూ దాని మీదికి కత్తిదూకాడు.

పెర్సియస్ ఒక్క వేటుతో మెడూసా తలను తెగనరికాడు. అయినా కత్తి వేటుకు కారిన ఒక్కొక్క బొట్టు రక్తం నుంచి అనంతభాగంగా పాములు పుట్టుకువచ్చాయి. అయినప్పటికీ పెర్సియస్ దైర్యంతో దాని తలను ఎత్తుకుని రాజావద్దకు తిరుగుప్రయాణ మయ్యాడు.

పెర్నియన్కు ఎథియోపియా నమ్మద్ర
తీరంలో అండ్రోమీడా అనే ఒక అంద
మైన యువతి, బండరాయికి బంధించ
బడి కనిపించింది. ఆమెను మింగడానికి
నమ్మద్రం నుంచి ఒక క్రూర జంతువు
ముందుకు ఉరుకుతున్నది. అండ్రో
మీడా తల్లిదండ్రులు, ఆ వింతజంతు
వును అడ్డుకునే శక్తిలేక దీనంగా
నిలబడిఉన్నారు!

పెర్నియన్ మరుక్షణమే నమ్మద్రంలోకి
దూకి, ఆ వింతజంతువు కుడి భుజాన్ని
తెగనరికాడు. దిక్కులు పెక్కటిల్లే
విధంగా అరుస్తూ ఆ జంతువు చచ్చి
పోయింది. పెర్నియన్ అండ్రోమీడాను
బంధాలనుంచి విడిపించాడు.

తమ కూతురు ప్రాణాపాయం నుంచి
తప్పించుకోవడం చూసి అండ్రోమీడా
తల్లిదండ్రులు పరమానందం చెందారు.
తన ప్రాణాలకు తెగించి అండ్రోమీడా
ప్రాణాలు రక్షించిన సాహసవీరుడు
పెర్నియన్కు అమెనిచ్చి పెళ్ళి చేయ
డానికి వాళ్ళు నిశ్చయించారు.

—(ముగింపు వచ్చే నందికలో)

యక్షుడి నవ్వులు

యక్షుల మనే ప్రదేశంలో సోమగిరి అనే రైతు ఉండేవాడు. అతనికి భూవనశీ, పశువులూ ఉండేవి. కాని అతనిలో కొంత లోభ గుణం ఉండటం చేత పొలాల పని, పశువుల పోషణ తానే చూసుకుంటూ, ఉదయం లేచినది మొదలు రాత్రి పొద్దు పోయినదాకా తెగతిరుగుతూ ఉండేవాడు.

ఒకనాటి ఉదయం సోమగిరి తన పశువుల పని చూసుకుని పొలానికి పోతుండగా దారికి కొంచెం దూరం నుంచి ఎవరో గురక పెట్టుతున్న చప్పుడు వినిపించింది. సోమగిరి అటుగా వెళ్ళి చూసేసరికి కొన్ని చెట్ల మధ్య చాలా ఎత్తయిన పుట్టగిడుగూ, దాన్ని ఆనుకుని పడుకుని నిద్రపోతున్న మరుగుజ్జు మనిషి కనిపించారు.

మరుగుజ్జు అకారమూ, పొట్టూ, కురచ కాళ్ళూ, కురచ చేతులూ చూసి, అతనిక యక్షుడని సోమగిరి గ్రహించాడు.

ఆ ప్రాంతంలో యక్షులను అవ్వడప్పుడూ చూసిన వాళ్ళున్నారు. పూర్వకాలంలో యక్షులు మనుషులతో స్నేహంచేసి, తమకు గల విద్యల సహాయంతో ఎన్నో మేళ్ళుచేసే వారట. ఆ కాలం పోయింది. ఇప్పుడు యక్షులు మానవులు కనపడితే పారి పోతారు. ఈ నిద్రపోతున్న యక్షుణ్ణి పట్టుకుని నిర్బంధించినట్లయితే వాడి సహాయంతో పెద్దనిధి సంపాదించుకోవచ్చునని సోమగిరికి తట్టింది. అందుచేత అతను చప్పున వెళ్లి ఆ యక్షుణ్ణి పట్టేసుకున్నాడు.

“నన్నెందుకు పట్టుకున్నావు? వదిలి పెట్టు!” అని యక్షుడు ఒళ్ళు తెలిసి, పెనగులాడాడు.

“దొరక్క దొరక్క దొరికావు. నా కొక మంచి నిధినిక్షిపం కావాలి. అది ఎక్కడ దొరుకుతుందో చెప్పినదాకా నిన్ను వదిలి పెట్టను,” అన్నాడు సోమగిరి.

“ధనం ఎక్కడ పాతిపెట్టి ఉంటుందో నాకు తెలీదు. నీ కెలా చెప్పేది?” అన్నాడు యక్షుడు అమాయకంగా.

“మంచిగా నువ్వు చెప్పకపోతే నీకు చెయ్యవలసినదేదో నేను చెప్తాను,” అని సోమగిరి యక్షుణ్ణి ఇంటికి తీసుకుపోయి, భోషాణంలో పడేసి, తాళం వేశాడు.

ఒక నెల గడిచింది. ఒకనాడు సోమగిరి అడవి ప్రాంతానికి వెళ్ళి వస్తుండగా ఒక కలపదుంగ దొరికింది. అది అన్ని పక్కలా చెక్కి ఉన్నది. అది ఆ అడవిలోకి ఎలా వచ్చిందో సోమగిరికి తెలియలేదు. అతడు దాన్ని భుజాని కెత్తుకుని ఊళ్ళోకి మోసు కొచ్చి, వడ్రంగి శరభయ్యకు అమ్మి, రెండు రూపాయలు తీసుకుని, ఇంటికి వచ్చాడు.

సోమగిరి ఇంట్లోకి అడుగు పెట్టగానే, భోషాణంలో ఉన్న యక్షుడు వికవికా నవ్వుటం వినిపించింది. సోమగిరి యక్షుడితో, “నెలరోజులు నిర్బంధంలో ఉంచినా నీకు బుద్ధి రాలేదు. నాకొక నిశ్చయం చూపించి నీ దారిని వెళ్ళక నీలో నువ్వు నవ్వుకుంటున్నావు. ఎంతకాలం ఇలా భోషాణంలో ఉంటావో ఉండు,” అన్నాడు కోపంగా.

ఇది జరిగిన కొద్ది రోజులకే సోమగిరి ఇంటికి ఒక దూరపుబంధువు వచ్చాడు. అతడు సోమగిరితో కొంచెం సేపు కబుర్లాడి, మళ్ళీ బయలుదేరాడు.

“భోజనం చేసి పోగూడదా?” అన్నాడు సోమగిరి బంధువుతో.

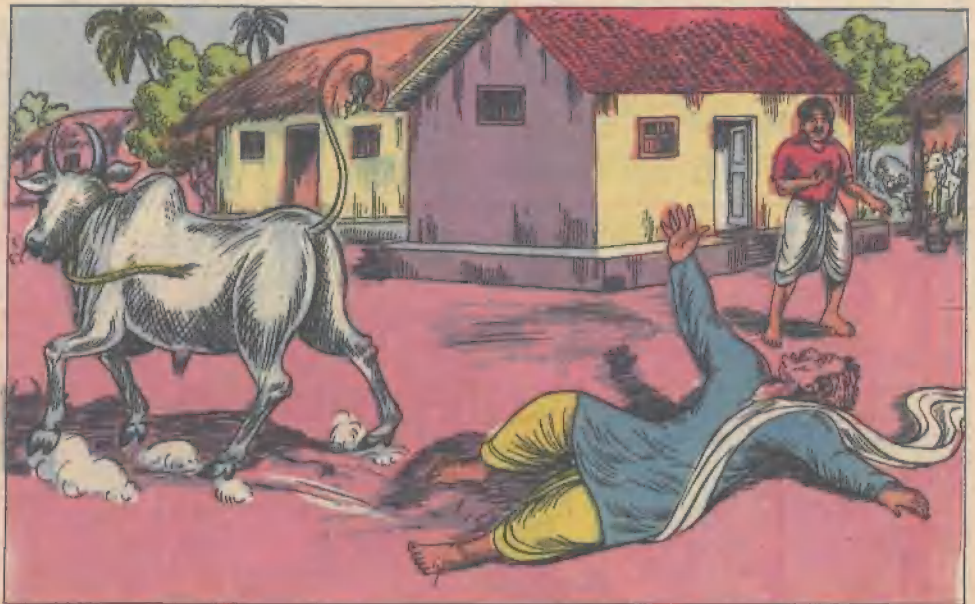

ఆబంధువుకు సోమగిరి సంగతి తెలుసు. అందుచేత అతను, "వద్దులే. పోవలసిన దూరం కానా ఉంది," అంటూ బయలుదేరాడు. అతను సోమగిరి ఇల్లు దాటి పది అడుగులు వేశాడే లేదో, పలువు తెంచుకుని పారిపోతున్న పొట్లగడ్డొకటి అతన్ని కుమ్మి పడదోసి, పారిపోయింది. కాలు విరిగిన బంధువును సోమగిరి తన ఇంట్లోకి తెచ్చి నెల రోజులపాటు ఉంచుకో వలసినవచ్చింది. సోమగిరి తన బంధువును ఇంట్లోకి తీసుకొస్తుండగా భోషాణంలో ఉన్న యక్షుడు రెండోసారి వికావికా నవ్వాడు. సోమగిరి విననట్టు ఉరుకున్నాడు.

ఇంకొక నెల గడిచింది. ఒకనాడు, సోమగిరి సంతకు వెళ్ళాడు. అతను తన

డబ్బుంతా నెలలో ఒక చోట పాతి ఉంచాడు—ఆ కాలంలో డబ్బు జాస్తిగా ఉన్నవాళ్లందరూ అలాగే చేసేవారు. సోమగిరి డబ్బు పాతిపెట్టిన చోటికి వెళ్ళి, కొంత డబ్బు తవ్వె తీసుకుని, మిగతాది మళ్ళీ పూడ్చి పెట్టి, సంతకు వెళ్ళిపోయాడు. ఇది ఎవడో చాటునుంచి గమనించి, సోమగిరి వెళ్ళిపోయాక, అక్కడ తవ్వె, పాతిపెట్టిన డబ్బుంతా తీసుకుని గుంట జాగ్రత్తగా పూడ్చి, తన దారిన తాను వెళ్ళాడు.

సాయంకాల మయ్యాక సోమగిరి సంతలో కొన్న సరుకులతో సహా ఇంటికి తిరిగి వచ్చేసరికి, భోషాణంలో వున్న యక్షుడు పగలబడి నవ్వ నారంభించాడు.

సోమగిరికి చాలా కోపం వచ్చింది. అతను భోషాణపు తాళం చెవి తెచ్చి, భోషాణం తెరిచి, యక్షుణ్ణి పట్టుకు పైకి లాగి, "రెండు నెలలుగా నిన్ను నిర్బంధంలో ఉంచినా నువ్వు నాకు ఉపకారం చెయ్యకపోగా విరగబడి నవ్వావు. ఇప్పటికి మూడుసార్లు నవ్వావు. నీ నవ్వుకు కారణం చెప్పకపోయావే, నిన్ను గొంతు పిసికి చంపేస్తాను. చెప్పు, నీ నవ్వులకు కారణం మేమిటి?" అని అడిగాడు.

"ఒక రోజు నీకొక చెక్కిన దుంగ దొరికింది. దాన్ని నువ్వు శరభయ్యకు రెండు రూపాయలకు అమ్మావు. వట్టిమందమతివి కావటంచేత ఆందులో లక్షలకు విలువైన బంగారమూ, రత్నాలూ ఉన్నట్టు తెలుసుకోలేక పోయావు. శరభయ్య వాటిని తీసుకుని, లక్షాధికారి అయి, హాయిగా బతుకుతున్నాడు. నీ మందబుద్ధి చూస్తే నాకు నవ్వొచ్చింది," అన్నాడు యక్షుడు.

సోమగిరికి ఈ మాట వినేసరికి మతిపోయి నట్టయింది. "రెండోసారి మా

బంధువు కాలు విరిగినప్పుడెందుకు నవ్వావు?" అని అతను యక్షుణ్ణి అడిగాడు.

"నీ తెలివి తక్కువకే నవ్వాను. రాక రాక వచ్చిన బంధువుకు భోజనం పెట్టిపంపి నట్టయితే అతనికి ఆ అపాయం తప్పేది. నువ్వతని భారం నెల రోజులు మోసే అవసరం ఉండేది కాదు," అన్నాడు యక్షుడు.

"మరి ఇప్పుడెందుకు నవ్వుతున్నావు?" అన్నాడు సోమగిరి.

"ఎందుకంటే, నువ్వు పాతి పెట్టిన డబ్బంతా దొంగకాజేసుకుపోయాడు. నువ్వు పొద్దున అందులో కొంత తవ్వితీసేటప్పుడు ఆ దొంగ గమనించాడు. అది కూడా నీకు తెలియదు. నీ అంత తెలివితక్కువ వాణ్ణి నేనెక్కడా చూడలేదు," అన్నాడు యక్షుడు.

"నా డబ్బంతా పోయిందా?" అని గట్టిగా అరిచి సోమగిరి తాను డబ్బు పాతి పెట్టిన చోటికి వెళ్ళాడు. ఒక్క రాగినాణెం కూడా మిగలకుండా అంతా పోయింది. సోమగిరి ఏడుస్తూ ఇంటికి తిరిగి వచ్చే సరికి యక్షుడు కూడా లేడు.

పేదోహుమేహేన్

మైనాకుడు తనకు సాదరంగా అతిథ్యం ఇస్తానన్నందుకు హనుమంతుడు సంతోషించి, "నీ మాటలే నాకు గొప్ప అతిథ్యం. నీ అతిథ్యం నిరాకరిస్తున్నందుకు కోపించవద్దు. నేను ఈ సమయంలో ఏ మాత్రమూ జాప్యం చెయ్యరాదు. సాయంకాలం లోపుగా తిన్నగా లంకకు పోతానని మాట ఇచ్చి ఉన్నాను. మధ్యలో నేను ఆగకూడదు," అన్నాడు.

ఇలా అని హనుమంతుడు మైనాక పర్యటాన్ని చేత్తో తాకి, అకాశ మార్గాన ముందుకు సాగాడు. "నీకు కార్యనిర్ధి కలుగుగాక!" అని మైనాకుడూ, సముద్రుడూ హనుమంతుణ్ణి అశీర్వాదించారు. హనుమంతుడు మైనాకపర్యటాన్ని చూస్తూ

అకాశంలోకి ఇంకా ఎత్తుగా పోయి, ముందుకు వెళ్ళాడు.

ఇది అంతా చూస్తున్న దేవతలూ, మహర్షులూ, సిద్ధులూ, దేవేంద్రుడూ మైనాకుణ్ణి మెచ్చుకుని, "మైనాకుడి అంత గొప్పవాడి అతిథ్యం నిరాకరించటం ఒక్క హనుమంతుడికే తగింది. లోకంలో మరెవరూ అలాచేసి ఉండరు," అనుకున్నారు.

ఇంద్రుడు మైనాకుడితో, "మైనాకుడా, నిన్ను చూసి చాలా సంతోషించాను. ఇక ఎన్నడూ నీకు నా భయం ఉండదు," అన్నాడు. ఈ మాట విని మైనాకుడు కూడా తనకు ఇంద్రుడి భయం తీరిపోయి నందుకు ఎంతో సంతోషించాడు.

ఈ లోపుగా హనుమంతుడు సముద్రం మీద చాలా దూరం వెళ్ళిపోయాడు. ఆ సమయంలో దేవతలూ, గంధర్వులూ మొదలైన వారికి హనుమంతుడి బలం ఇంకా ఎంత ఉన్నదో చూడాలన్న కోరిక కలిగింది. వాళ్ళు సర్పాలకు తల్లి అయిన సురస వద్దకు వెళ్ళి, "హనుమంతుడనే వాడు, వా యు పుత్రుడు. సముద్రం మీదుగా ఎగిరి వెళ్ళుతున్నాడు. నువ్వు పర్వతాకారం గల రాక్షసి రూపం ధరించి, పెద్ద కొరలూ, గోరోచనం రంగుగల కళ్ళూ పెట్టుకుని, అతణ్ణి అటకాయించు. అతను నిన్ను గెలిచి ముందుకు పోతాడో, లేక భయపడతాడో చూడాలి," అన్నారు.

సురస దేవతల కోరికను పాటించి, మహా భయంకరమూ, వికారమూ అయిన శరీరం ధరించి, హనుమంతుడి మార్గానికి అడ్డంగా నిలబడి, "ఓ. హనుమంతుడా, దేవతలు నిన్ను నాకు అహరంగా ఇచ్చారు. నిన్ను తింటాను. నా నోట ప్రవేశించు," అని నేరు తెరిచింది.

ఈ మాట విని హనుమంతుడు ముఖాన సంతోషం కనబరుస్తూ, చేతులు జోడించి, "దశరథుడి కొడుకైన రాముడు, లక్ష్మణుడు అనే తమ్ముడి తోనూ, సీత అనే భార్యతోనూ దండ కారణ్యానికి వచ్చాడు. ఆ రాముడు కార్యాంతరము మీద ఉన్న సమయంలో రావణుడు సీతను ఎత్తుకు పోయాడు. నేను రాముడి దూతగా సీత దగ్గిరికి పోతున్నాను. అందుకు నువ్వు కూడా సహాయపడు. లేదంటేవా సీతను చూసి, రాముడి పని పూర్తిచేసి, నేనే నీ నోటిలోకి వస్తాను. ఇది నిజం," అన్నాడు.

ఈ మాటకు సురస, "నన్ను దాటి ఎవరూ పోలేరు. అలా నాకు వరం ఉన్నది," అన్నది.

సురస నేరు తెరుచుకుని ఉన్నది. ఆ నేరు పెద్ద గుహలాగా ఉన్నది. హనుమంతుడు తన శరీరాన్ని అంగుళం ప్రమాణానికి తగ్గించి, అతి వేగంగా సురస

నేట్లోకి పోయి మళ్ళీ బయటకి వచ్చి,
 "దక్షిణి కూతురా, నమస్కారం,
 నీ నేట్లోకి వెళ్ళి వచ్చాను. ఇక నన్ను
 సీత దగ్గరికి వెళ్ళని." అన్నాడు.

సురస వెంటనే రాక్షసి రూపం మాని
 తన మామూలు రూపం ధరించి, "హను
 మంతుడా, నువ్వు సుఖంగా వెళ్ళిరా.
 నువ్వు వెళ్ళే పని జరుగుతుంది. సీతా
 రాములను తిరిగి కలుపు," అన్నది.

హనుమంతుడు తిరిగి లంక కేసి
 ఎగురుతూ వెళ్ళాడు. అతను అలా
 ఆకాశంలో వెళ్ళుతూండగా సముద్రంలో
 ఉన్న సింహిక అనే రాక్షసి చూసి,
 "ఇదేదో జంతువు నా పాలపడింది. దీన్ని
 తిని నా ఆకలి తీర్చుకుంటాను," అను
 కుని, హనుమంతుణ్ణి అతని నీడనూ పట్టు
 కుని లాగసాగింది.

ముందుకు పోయే పెద్ద ఓడను బల
 మైన ఎదురుగాలి వెనక్కు తోసుకు
 పోయినట్టుగా అయింది హనుమంతుడి
 పని. అతను అమిత ఆశ్చర్యంతో అన్ని
 పక్కలా, పైనా, కిందా చూసేసరికి,
 సముద్రంలో తేలుతూ ఒక మహా జంతువు
 కనిపించింది. దక్షిణ సముద్రంలో ఒక
 అద్భుత శక్తిగల జంతువు ఉన్నదని,
 అది నీడను పట్టుకుని లాగగలదని
 సుగ్రీవుడు ముందే చెప్పాడు. ఇదే

ఆ జంతువు అయి ఉంటుందని హను
 మంతుడు గ్రహించాడు.

అతను తన దేహాన్ని పెంచాడు. అది
 చూసి సింహిక తన శరీరాన్ని పెంచి,
 తన నేరు హనుమంతుడి శరీరం కన్న
 పెద్దదిగా చేసి తెరిచి, అతన్ని కబళించ
 బోయింది. ఆ సమయంలో హను
 మంతుడు సింహిక శరీరం పరిశీలించి
 చూశాడు. అతను వెంటనే తన శరీరాన్ని
 చిన్నదిగా చేసి, సింహిక నోటిలోకి
 పోయి, దాని గుండె చీల్చి అది తిరిగి
 నేరు మూసుకునే లోపల బయటికి
 వచ్చేసి, శరీరం మామూలు ప్రమా
 ణానికి పెంచాడు. గుండె చీలిపోయి

నింహిక కళేబరం సముద్రం మీద
తేలింది.

హనుమంతుడు మళ్ళీ ప్రయాణం
సాగించాడు. ఇప్పుడతనికి సముద్రం
అవతలి తీరమూ, చాలా దూరాన
అరణ్యాలూ కనిపిస్తున్నాయి. లంకా
దీప్తమూ, మలయపర్వతంమీదవనాలూ,
నదులు సముద్రంలో కలిసే ప్రదేశాలూ
కనబడుతున్నాయి.

అతనికి ఒక అలోచన వచ్చింది: తన
ఈ పెద్ద దేహాన్ని, వేగాన్ని రాక్షసులు
చూసినట్లయితే తను వచ్చిన పని పాడవు
తుంది. అందుచేత అతను తన శరీరాన్ని
చాలా చిన్నదిగా చేసుకున్నాడు. అతను

సముద్ర తీరాన గల ఒక కొండ శిఖరం
మీద వారి, దేవేంద్రుడి అమరావతికి
తీసిపోని లంకానగరాన్ని చూశాడు.

లంకా నగరం త్రికూట శిఖరం మీద
ఉన్నది. హనుమంతుడు లంకా నగరం
తేసి పోతూ, బాగా పూచి, దట్టంగా ఉన్న
చెట్లుగల పర్వత శిఖరాలనూ, ఉద్యాన
వనాలనూ చూశాడు. అతనికి అనేక
రకాల పూలచెట్లూ, పక్షులూ, పౌర ఉద్యా
నాలూ, రాజ ఉద్యానాలూ, అనేకమైన
అందమైన దృశ్యాలూ కనిపించాయి.

లంకానగరం చుట్టూ అగర్జులున్నాయి.
వాటిలో తామరలూ, కలువలూ ఉన్నాయి.
నగరం చుట్టూ బంగారు ప్రాకార
లున్నాయి. నగరంలోకి ఎవరూ పోకుండా
పోయే దులైన రాక్షసులు కావల
కాస్తున్నారు. చాలా ఎత్తుగా, తెల్లగా ఉన్న
ఇళ్ళ మధ్యగా వీధులున్నాయి; ఎక్కడ
చూసినా కోట బురుజులున్నాయి; జెండా
లున్నాయి. త్రికూట శిఖరం మీద ఉన్న
కారణంగా లంకా నగరం అకాశంలో
నిర్మించినట్టుగానే కనబడింది. దాన్ని
నిర్మించినవాడు విశ్వకర్మ.

హనుమంతుడు క్రమంగా లంకా
నగరపు ఉత్తర ద్వారాన్ని చేరుకుని,
రావణుడి బలం ఎంతటిదో గ్రహించ
డానికి ప్రయత్నించాడు. ఈ మహానగ

రాన్ని జయించటం ఎవరితరం? ఒకప్పుడు ఇది కుబేరుడిది. కాని ఈనాడు కుబేరుడు కూడా ఇందులో ప్రవేశించలేడు. గుహకు పాములు కాపలా ఉన్నట్టు, ఈ నగరానికి సాయుధులైన రాక్షసులు కాపలా ఉన్నారు. దానికి రక్షగా దాటరాని సముద్రం ఉన్నది. వానరులు సముద్రాన్ని దాటి ఇక్కడికి రావటమే అసాధ్యం; ఒకవేళ వచ్చినా ప్రయోజనం ఉండదు. ఎందుకంటే ఈ లంకను దేవతలు కూడా జయించలేరు. రాముడు ఎంత పరాక్రమ వంతుడైతేమాత్రం ఏం లాభం? లోపలికి పోవటమే అసాధ్యమైన ఈ లంకా నగరంలో రాముడు ఏం చెయ్యగలడు?

రాక్షసులంటే చాలా క్రూరులు. సామం వల్ల వారిని జయించటం సాధ్యం కాదు. సంపదలో మునిగి తేలుతున్న వాళ్ళకు దానేపాయం పని చెయ్యదు. బల గర్వం గల వాళ్ళు కావటంచేత భేదోపాయం పారదు. అతి బలం గల వాళ్ళు గనక యుద్ధానికి అవకాశం లేదు. ఇంతకూ సముద్రం దాటి ఇక్కడికి వచ్చే శక్తి నలుగురికి మాత్రమే ఉన్నది తనకూ. అంగదుడికీ, నీలుడికీ, సుగ్రీవుడికీనూ! మరెవ్వరూ రాలేరు.

ఇలా ఆలోచిస్తున్న హనుమంతుడికి తన ఆలోచన అప్రస్తుతమని తోచింది. "ఈ ఆలోచనలన్నీ ఇప్పుడెందుకు? ముందు సీత బతికి ఉన్నదో, లేదో తెలుసుకోవాలి. బతికి ఉంటే సీతను చూడాలి. తరవాతనే ఏ ఆలోచన అయినా!" అనుకున్నాడతను.

అతని మొదటి సమస్య లంకానగరం ప్రవేశించటం. మరీ పెద్ద శరీరంతో ప్రవేశిస్తే రాక్షసులకు అతను దొరికి పోతాడు. మరీ చిన్న శరీరమైతే లంక అంతా కలయ దిరగటం చాలా కష్టమవుతుంది. అందుచేత హనుమంతుడు తన శరీరాన్ని అంత పెద్దదీ, మరీ చిన్నదీ కాకుండా చేసుకుని, రాత్రివేళ లంక అంతా తిరగ నిశ్చయించాడు. సీతను చూసే లోపల

అతను రాక్షసులకు దొరికి పోవటం ప్రమాదకరం; వాళ్ళు అతన్ని తీసుకు పోయి రావణుడి ముందు పెడతారు. రావణుడు దూత అని మన్నించి, వదిలే వాడు కాదు.

అందుచేత హనుమంతుడు సూర్యుడు అస్తమించేదాకా వేచి ఉండి, తన శరీరాన్ని పెల్లి ప్రమాణానికి తగ్గించుకుని, చూడటానికి వింతగా కనిపించాడు. అతను మామూలు కోతిలాగే దూకుతూ, లంకా నగరం సమీపించాడు.

నగరంలో పిదులన్ని తీర్చి దిద్దినట్టుగా ఉన్నాయి. ఇళ్ళకు చక్కని ప్రాకారాలున్నాయి. వెండి స్తంభాలూ, బంగారు స్తంభాలూ ఉన్నాయి; బంగారు పూత గల కిటికీలున్నాయి. మేడలు ఏడెనిమిది అంతస్తులు గలవి. నగరంలో ఎక్కడ చూసినా స్ఫటికంతోనూ, మణులతోనూ చేసిన అలంకరణలున్నాయి. లంకా నగరం గంధర్వ నగరంలా గున్నది. భయంకరులైన రాక్షసుల రక్షణలో ఉన్న ఆ నగరాన్ని వానరులు ఎలా జయిస్తారో హనుమంతుడికి అంతుబట్టలేదు. సీతను చూడబోతున్నానన్న సంతోషంలో అతను ఈ విచారాన్ని మరిచిపోయాడు.

అంతలో చంద్రోదయమయింది. లంకా స్త్రీరూపంలో, భయంకరాకారంతో హను

మంతుడి ముందు ప్రత్యక్షమై, "ఎవరు నువ్వు? ఎందుకు ఇక్కడికి వచ్చావు? నీవంటి కోతి ఈ లంకా నగరంలోకి అడుగు పెట్టరాదు," అన్నది.

దానికి హనుమంతుడు, "నీకు కావలి సినదంతా చెబుతాను. ముందు నువ్వు ఎవరివో చెప్పు. నగరద్వారం దగ్గర నన్ను అటకాయించి ఎందుకు బెదిరిస్తున్నావు?" అని అడిగాడు.

మహా పరాక్రమశాలి అయిన రావణుడి కింకరిని నేను. రావణుడి ఆజ్ఞచేత నేను లంకాపట్టణాన్ని రక్షిస్తున్నాను. నన్ను జయించి ఎవరూ ఈ నగరంలోకి పోలేరు. నిన్నిప్పుడే చంపేస్తాను. నేనే

ఈ లంకను. ఇక నీ సంగతి చెప్పు." అన్నది లంక కోపంగా.

"నాకు లంకా నగరం చూడాలని పించి ఇలా వచ్చాను," అన్నాడు హనుమంతుడు.

"నన్ను జయించి గాని నువ్వు లంకా నగరాన్ని చూడలేవు," అన్నది లంక.

"నేను నగరం చూసి నా దారిన వెళ్ళి పోతాను. ఇంకేమీ చెయ్యను," అన్నాడు హనుమంతుడు.

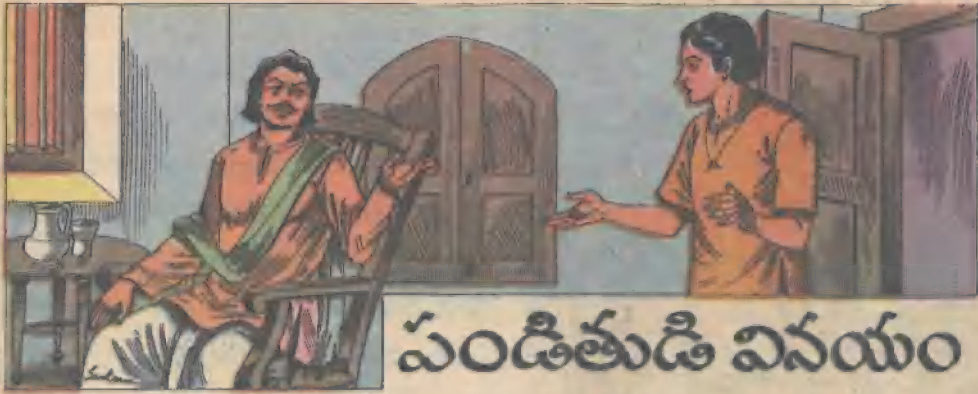
లంక భయంకరంగా అరిచి, హనుమంతుణ్ణి చేత్తో కొట్టింది. హనుమంతుడు మరింత భయంకరంగా అరిచి, ఎడమ చేతి పిడికిలితో లంకను పొడిచాడు. ఆ దెబ్బకే లంక విలవిలా తన్నుకుంటూ కింద పడి. "అయ్యో. నన్ను చంపకు. నువ్వు చాలా బలంగలవాడివి. నన్ను ఒక కోతి జయించిన నాడు రాక్షసులకు ప్రమాదమని బ్రహ్మ ఒకప్పుడు చెప్పాడు. రావణుడు నీతను తీసుకురావడంవల్ల ప్రమాదం రానున్నట్టు కనబడుతుంది.

వెళ్ళి, నగరమంతా నీ ఇష్టం వచ్చినట్టు తిరుగు," అన్నది.

తరవాత హనుమంతుడు నగరంలోకి ద్వారంకుండా ప్రవేశించక, శత్రువుకు తగినట్టుగా ప్రాకారం మీది నుంచి దూకి, ఎడమకాలు ముందు నగరంలో పెట్టాడు. అతడు రాజవీధి వెంబడి పోతూంటే, సంగీత వాద్యాల ధ్వనులూ, మనుషులు నవ్వుతున్న ధ్వనులూ వినిపించాయి. ఇళ్ళు చాలా ఎత్తుగా, మణులతోనూ, పుష్పమాలలతోనూ అలంకరించి, ఎంతో అందంగా ఉన్నాయి. అడవాళ్ళు మూడు స్థాయిలలోనూ మనోహరంగా పాడుతున్నారు. కొందరు రాక్షసుల ఇళ్ళ నుంచి వేదపఠనం వినిపిస్తున్నది. కొందరు రాక్షసులు గట్టిగా అరుస్తున్నారు. వీధులలో అక్కడక్కడా రాక్షస సైనికులు కూడి ఉన్నారు.

"ప్రవేశించరాని లంకలో ప్రవేశించాను. నీతను తప్పక చూస్తాను," అనుకున్నాడు హనుమంతుడు.

పండితుడి వినయం

ఓకానెకప్పుడు సీతాపురమనే గ్రామంలో, మాధవయ్య అనే భూస్వామికి మంగళుడనే కొడుకుండేవాడు. మంగళుడికి రాని విద్యలేదు. ముఖ్యంగా వాడు సహజ పండితుడు. అందువల్ల వాడికి తండ్రి చేస్తున్న వ్యవసాయం, వడ్డీ వ్యాపారం వట్ట ఏమాత్రమూ అసక్తి లేదు.

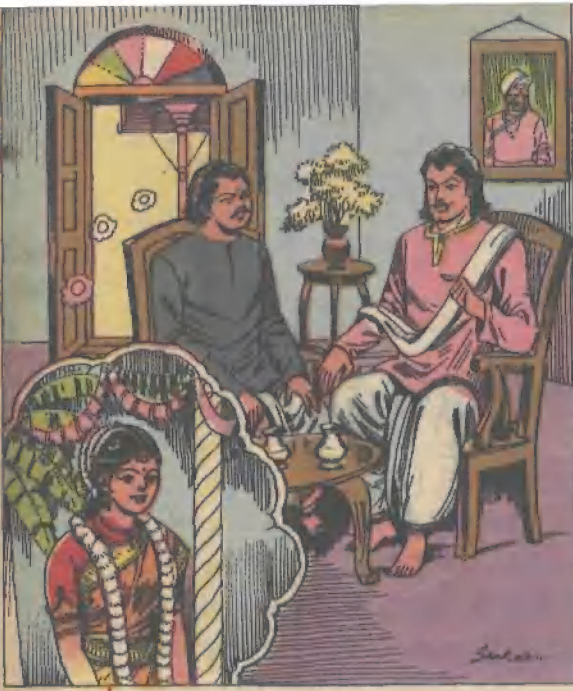
మంగళుడికి చెప్పలేనంత అహంకారం. తన ఇంటి పాలెళ్ళనీ, తన ఇంటికి అప్ప కొచ్చిన పేదరైతులనీ, సీతాపురంలో చదువురానివాళ్ళనీ, ఏదో వంకన పలక రించి చిన్నబుచ్చి ఎడ్డేవా చేస్తూండేవాడు.

మాధవయ్య ఎన్నేమార్లు ఇది తగదని మంగళుడికి చెప్పాడు. అందరితోనూ శత్రుత్వం తెచ్చుకుంటే, ఊళ్ళో బ్రతకడం కష్టమవుతుందని నచ్చ జెప్పాలని చూశాడు. దీనికి మంగళుడిలా సమాధానం చెప్పాడు:

“పండితుడైన వాడికి తన పాండిత్యం ప్రదర్శించుకోవాలని వుంటుంది. అకాశంలో వెలిగే సూర్యభగవానుడిలా పండితుడైనవాడు కూడా మహాతేజస్వి. సామాన్యుడు ఎండవేడిమికి తట్టుకోలేదని, సూర్యుడు తన ప్రకాశాన్ని చూపడం మానుతాడా? సూర్యుడి వేడిమి వల్లనే మనకు పంటలు, ఫలాలు వస్తున్నాయి. వానలు కురుస్తున్నాయి. అదేవిధంగా, నా పాండిత్యం ఉపయోగించేవారికి ఉపయోగపడుతూనే వుంటుంది.”

ఇందుకు మాధవయ్య, “నువ్వు చెప్పింది బాగానే వుంది. ఊరంతా నీ కారణంగా మన కుటుంబానికి ఎదురు తిరిగితే, మనకు నిలవ నీడ లేకుండా పోతుంది గదా!” అన్నాడు.

“నేనేమీ అంత తెలివితక్కువవాణ్ణి కాను. మన ఊళ్ళో అందరికంటే ధనికు

లైన కనకయ్య, రత్నగుప్తుడు, వరహాల
సెట్టి నాకు మంచి మిత్రులు. సీతాపురం
గ్రామాధికారి మహానందుడు, ఊరికల్లా
పెద్ద వస్త్రాదు భీమన్న నేనంటే ప్రాణ
మిత్రులు. ఈ అయిదుగురూ పంచభూతాల్లా
నన్నాదుకుంటూనే వుంటారు కాబట్టి,
మననెవరూ ఏమీ చేయలేరు," అన్నాడు
మంగళుడు.

మాధవయ్య బాధగా, "ఈ అయిదు
గురూ పరమదుర్మార్గులు. ఎదుటివారిని
బాధపెట్టి వినేదిస్తారు. వీళ్ళతో నువ్వె
న్నాళ్ళని వేగగలవు?" అని అడిగాడు.

"వాళ్ళు పరమదుర్మార్గులే కావచ్చు.
అయినా ఊరంతా కలిసి వాళ్ళనేమీ

చేయలేరుకదా! కాని, వాళ్ళు తలచు
కుంటే మనలను కూడా ఏమైనా చేయ
గలరు. అందుకే నేను, వాళ్ళతో స్నేహం
చేస్తున్నాను. నావంటి మహాపండితుడు,
వాళ్ళలో లేని గుణాలు వున్నట్లు చెప్పి
పొగుడుతూంటే, వాళ్ళు చాలా సంతోషించి
నాకు మంచి మిత్రులయ్యారు. వాళ్ళ
నింకా సంతోష పెట్టాలనే, నేను నా
పాండిత్యంతో ఇతరులను బాధిస్తున్నాను,"
అన్నాడు మంగళుడు.

తన కుమారుడు దుష్టుల స్నేహంలో
పడి దుష్టుడైపోతున్నాడని, మాధవయ్యకు
అప్పు డర్థమైంది. ఆయన ఈ విషయమై
ఏం చేయాలా అని మధనపడుతూండగా,
మంగళుడి మేనమామ చుట్టపుచూపుగా
వాళ్ళింటికి వచ్చాడు. ఒకటి, రెండు
రోజుల్లోనే ఆయనకు మేనల్లుడి భోరణి
అవగతమయింది.

ఆయన మాధవయ్యతో, "నేను
మంగళుడికి నా కూతురు నిచ్చి పెళ్ళి
చేద్దామనుకుంటున్నాను. వాడిలో అన్నీ
మంచి లక్షణాలే. ఒక్క అహంకారం
తప్ప. నా మాట విని వీణ్ణి గంగాపురంలోని
రంగనాథ పండితుడి వద్దకు పంపు,"
అన్నాడు.

కొడుకు అహంకారం తగ్గించడానికి,
ఏం చేయడానికై నా నిద్దంగా వున్న

మాధవయ్య వెంటనే మంగళుణ్ణి పిలిచి, "రంగాపురంలో రంగనాధుడనే మహా పండితు డున్నాడట. వెళ్ళి, ఆయన్ని ఓడించి మన ఊరుకు మంచి పేరు తీసుకురాగలవా?" అని అడిగాడు.

మంగళుడు సరేనని వెంటనే బయల్దేరి రంగాపురం చేరుకుని, రంగనాధుడి ఇంటికి వెళ్ళాడు. తీరాచూస్తే ఆ ఇల్లు అతిసాధారణంగా వున్నది. రంగనాధుడు కూడా ముతకబట్టలు కట్టుకుని సామాన్యంగా కనిపిస్తున్నాడు. ఆయన భార్య వంటి మీద అభరణాలు లేవు.

ఎంతో అట్టహాసంగా తనింటికి వచ్చిన మంగళుణ్ణి, రంగనాధుడు ఎంతో వినయంగా పలకరించి, వచ్చిన పని అడిగి తెలుసుకుని, "నీ ముఖంలోని తేజస్సే నీవు మహా పండితుడివని చెబుతున్నది. నువ్వు చదివిన కావ్యాలు, వ్యాకరణ గ్రంథాలు ఏమిటో చెప్పు!" అన్నాడు చిన్నగా నవ్వుతూ.

మంగళుడు వాటి గురించి చెప్పగానే, "ఇంత చదివిన నీతో, నేను పోటీపడ గలనా? నీ గొప్పతనాన్ని నేనంగీకరిస్తున్నాను. నువ్వు నా ఇంట్లో నాలుగు రోజులుండి, నువ్వు చదివినవాటి వివరణ చెబితే విని సంతోషిస్తాను," అన్నాడు రంగనాధుడు.

"పోటీ లేకుండా లభించిన గెలుపు కంటే, పోటీలో ఓటమికే నేను ఇష్టపడతాను. మనం పోటీపడవలసిందే!" అన్నాడు మంగళుడు పట్టుదలగా.

"సరే, ఎలాగూ నువ్వు నాలుగు రోజుల పాటు, నా ఇంట్లో వుంటావుగదా! ఆ తర్వాత అయిదవ రోజున మనం కలిసి పట్నం వెళ్దాం. అక్కడ జమీందారు నాగరాజుగారి అస్థాన పండిత పదవికి పోటీ జరుగనున్నది. నాకు అహ్వనం వచ్చింది. నాతోపాటు నువ్వు వచ్చి ఆ పోటీలో పాల్గొనవచ్చు. ఆ విధంగా నీ కోరిక తీరుతుంది," అన్నాడు రంగనాధుడు.

మంగళుడు దీనికెంతో సంతోషించాడు. ఎందుకంటే—అక్కడ ఒక్క రంగనాథుణ్ణి కాక, మరెందరో పండితుల్ని పొడిచి తన ప్రతిభను నిరూపించుకుని గర్వంగా తన ఊరుకు తిరిగి వెళ్ళవచ్చు!

మంగళుడు, రంగనాథుడింట నాలుగు రోజులున్నాడు. రంగనాథుడి భార్య వాణ్ణి సొంత అక్కలా ఆదరించి భోజనం పెట్టేది. రంగనాథుడి పిల్లలిద్దరూ బాగా చిన్నవాళ్ళయినా, సత్ప్రవర్తనతో వాడికి మర్యాదలు చేశారు. రంగనాథుడు, మంగళుడు రోజూ సాహిత్య గోష్ఠి చేస్తూండేవారు. రంగనాథుడు సామాన్యుడు కాదని మంగళుడికి అర్థమయింది.

అయితే రంగనాథుడు దేనికి మంగళుణ్ణి ఖండించకపోవడంతో, వాడికి మనసులో, “రంగనాథుడు లోతుగా నాతో చర్చించడానికి భయపడుతున్నాడు. అంటే ఆయనది మిడిమిడి జ్ఞానమే కావచ్చు!” అనిపించేది.

అయితే, రంగనాథుడి గురించి, మరొక విషయం కూడా మంగళుడికి అంతు పట్టలేదు. ఒకసారి రంగనాథుడి ఇంటికి ఒక రైతు కూరగాయలు తెచ్చి ఇచ్చి, “అయ్యా, నా పొలంలో పండిన ఈ పంట, మీ ఇంటి పంటగా మారితేనే దానికి సార్థకత!” అన్నాడు.

దీనికి రంగనాథుడు నవ్వి, “మనిషికి తిండిపెట్టేది చదువుకాదు, నీవంటి రైతు. నావంటి వాళ్ళ ప్రాణం నిలబెట్టే నీవు నిన్ను, నన్ను సృష్టించిన ఆ బ్రహ్మదేవుడి కంటే గొప్పవాడివి,” అని రైతును మెచ్చుకుని పంపేశాడు.

ఈ విధంగా ఎందరో సామాన్యులను రంగనాథుడు తనకంటే గొప్పవాళ్ళని మెచ్చుకోవడం మంగళుడికి నచ్చలేదు.

పట్నానికి ప్రయాణమై వెళ్ళే రోజున వాళ్ళు సామాను రెండు మూటలుగా కట్టారు. మూటలు బరువుగా వున్నాయి. వాటిని పడవరేవుదాకా మోయడానికి, వేరే మనిషి కావలసివచ్చాడు. మామూలుగా

వచ్చే పనివాడు వంట్లో బాగుండక ఎవరో కొత్తవాణ్ణి పంపాడు. అ కొత్తవాడికి చిరాకు ఎక్కువ. గొణుక్కుంటూనే వాడు మూటలు నెత్తి మీద పెట్టుకున్నాడు. వాడి వెనకనే మంగళుడు, రంగనాథుడు నడక ప్రారంభించారు.

రంగనాథుడింటికి పడవరేవు చాలా దూరం. పడవకు సమయం మించిపోతే, మరొక పడవ దొరకదని రంగనాథుడు, మూటలు మోసేవాణ్ణి త్వరగా నడవమని హెచ్చరించాడు.

దానికి వాడు చిరాగ్గా, “ఈ పొద్దు లుండలో మూటలు నీ నెత్తి మీద పెట్టు కుని నడు, కష్టం తెలుస్తుంది!” అని రంగనాథుణ్ణి కనిరాడు.

“వాడేమన్నా ఊరికే మోస్తున్నాడా, డబ్బు తీసుకుని మూటలు మోసేవాడి కింత అహంకారమేమిటి?” అని మంగళుడు మండిపడబోగా రంగనాథుడు అతణ్ణి వారించి, మూటలు మోసేవాడితో, “అవును, నాయనా! మావల్ల కాని పని నువ్వు చేస్తున్నావు. కానీ ఆలస్యమైతే పడవ వెళ్ళిపోతుంది. అప్పుడు నీ శ్రమ, నాశ్రమ కూడా వృథా అవుతుందన్న ఆశ్రు తలో, నిన్ను తొందరపెట్టినందుకు నన్ను క్షమించు. నీకు కష్టం లేకుండా వెళదాం. ఆ పైన మన అదృష్టం,” అన్నాడు.

ఏమనుకున్నాడో మూటలు మోసేవాడు నడకవేగం హెచ్చించి సమయానికి పడవ రేవుకు చేర్చాడు.

పడవ నడిపేవాడు రంగనాథుణ్ణి చూస్తూనే చేతులు జోడించి సమస్కరించి, “అయ్యా! తమరు వస్తున్నారని కబురు తెలిపి పడవను కాసేపు ఆపాను. శ్రీరామచంద్రుడి కోసం గుహడిలా, తమ రాక కోసం ఎదురు చూస్తున్నాను,” అన్నాడు.

“అంత మాటనకు. ఈదరి నుంచి అదరికి చేర్చే నీ విద్యముందు, నా విద్య లేపాటివి?” అంటూ వాణ్ణి మెచ్చుకుని పడవ ఎక్కాడు రంగనాథుడు.

ఇదంతా ముంగళుడికి సచ్చలేదు. అయినా ఏమీ అనకుండానే తనూ పడవ ఎక్కాడు. పడవలో తెలిసినవారందరికీ, "నాకంటే గొప్ప పండితుడు," అని ముంగళుణ్ణి గురించి రంగనాథుడు చెప్పాడు.

పడవ పట్నం చేరుకునేసరికి, రేవులో జమీందారు నాగరాజు పంపగా వచ్చిన దివాను ఎదురొచ్చి రంగనాథుడితో, "అయ్యా, జమీందారుగారు స్వయంగా రావాలనుకుని పనులవత్తిడివల్ల రాలేక పోయారు. అన్ని ఏర్పాట్లూ నన్ను చేయమన్నారు. వారికి తమ దీవెనలు, నా ద్వారా పంపగలరు!" అన్నాడు.

రంగనాథుడు నవ్వి, "నా బదులు మహారాజుపడవలోవచ్చివుంటే, నాగరాజు ఎన్ని పనులున్నా మానుకుని రాగలడు. ఎందుకొచ్చిన మాయమాటలు? పండితులను గౌరవించడం భోజుడికీ, ఆంధ్ర భోజుడికీ చెల్లింది. పులిచర్మం కప్పకుంటే నక్క, పులి అయిపోగలదా? నాగరాజుకు అంతస్తుల పట్టింపు ఎక్కువ. నావంటి పేదపండితుణ్ణి స్వయంగా వచ్చి ఆహ్వానించలేడు. తనకు దీవెనలు కావాలంటే మాత్రం స్వయంగా రావాలని చెప్పి," అన్నాడు దివానుతో.

ఈ మాటలు విని మంగళు డాశ్చర్య పడ్డాడు. రంగనాథుడిలో అహంకారమంటూ వున్నదని, అంతవరకూ వాడికి తెలియదు. ఏం జరుగుతుందోనని వాడు భయపడ్డాడు కానీ, దివాను మారుమాట్లాడకుండా వాళ్ళిద్దరికీ విడిది ఏర్పాట్లు చేశాడు. మరి కొంతసేపటికి జమీందారు స్వయంగా విడిదికి వచ్చి, రంగనాథుణ్ణి మన్నించమని అడిగాడు.

రంగనాథుడు మౌనంగా తల వూపి వూరుకున్నాడు. జమీందారు వెళ్ళి పోయాక మంగళుడు ఆశ్చర్యంగా రంగనాథుణ్ణి, "మిమ్మల్ని పొగిడే సామాన్యుల్ని కూడా మీరు తిరిగి పొగిడారు. ఒక మూటలు మోసేవాడు మిమ్మల్ని ఈస

డిస్తే కోపగించుకోకుండా మన్నించమని అడిగారు. జమీందారుపట్ల మీ ప్రవర్తన నాకు కేవలం అహంకారంలా కనిపిస్తున్నది. ఆయన నిర్వహించే పోటీలో ఓటమిని కోరి, మీరీపని చేస్తున్నారా?" అని అడిగాడు.

రంగనాథుడు తల అడ్డంగా తాటించి, "పండితుడైనవాడు తనకంటే తక్కువ వారిని వినయవిధేయతలతో గౌరవించాలి. తనను శాసించగల గొప్పవారిని, తనకు ప్రయోజనకరంగా వుండేవారిని అహంకారంతో శాసించాలి. నేనదే చేశాను," అన్నాడు.

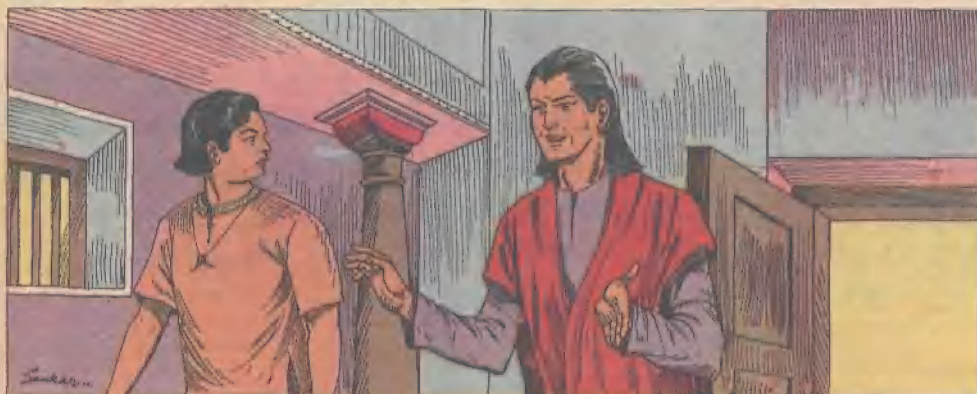
"అలా ఎందుకు చేయాలి?" అని ప్రశ్నించాడు మంగళుడు.

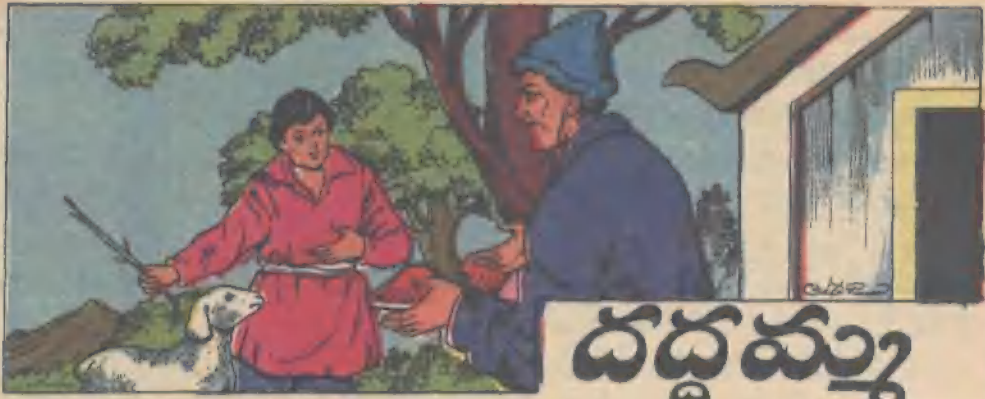
"తన పాండిత్యంతో గొప్పవాళ్ళను శాసించగలిగినప్పుడే, ఆ పాండిత్యం గొప్పదవుతుంది. జరగబోయే పోటీలో నేను వినయంతో కాక పాండిత్యంతో విజయం సాధించదలుచుకున్నాను. జమీందారుపట్ల వినయంగా వుంటే, అప్పుడు పోటీలో గెలిచినా నాకు తృప్తిగా వుండదు.

నా పాండిత్యబలంతో జయించాలనుకున్నప్పుడు, నేనీ పద్ధతిలోనే మనలాలికదా!" అన్నాడు రంగనాథుడు.

అది విన్న మంగళుడికి తన ప్రవర్తన గుర్తుకొచ్చి సిగ్గుపడ్డాడు. పండితుడైనవాడు చేతకానివాళ్ళను సాధించడం మాని, శక్తిమంతుల్ని ఎదిరించలేకపోతే అతడు ప్రతిభావంతుడు కానేరడు. అది కాక, రంగనాథుడు తనపట్ల అహంకరించకుండా గౌరవించాడంటే, ఆయన తనను కూడా తక్కువవాడని అనుకున్నట్లేకదా! ఇది గ్రహించాక—మంగళుడిక పోటీలో పాల్గొనకుండా, రంగనాథుడి వద్ద సెలవు తీసుకుని సీతాపురం తిరిగి వెళ్ళాడు.

అక్కడ మంగళుడు సామాన్యులను గౌరవిస్తూ, గొప్పవారికి తల వంచకుండా కొత్త జీవితం ప్రారంభించి, ఆచరకాలంలోనే మంచి పేరు తెచ్చుకునే సరికి, కొన్నాళ్ళకు వాడు కూడా జమీందారు నుంచి అహ్వానం పొందేటంత గొప్ప వాడయ్యాడు.

దద్దమ్మ

చాలా కాలం కిందట, ఒక గ్రామంలో నిరుపేద రైతు కుటుంబం ఒకటుండేది. రైతుకు ముగ్గురు కొడుకులు, మొదటి ఇద్దరూ తెలివైనవాళ్ళు, చురుకైనవాళ్ళు. మూడోవాడు కైపాంగ్ మాత్రం, ఎప్పుడూ ఏదో ఆలోచిస్తూ అన్ని పనుల్లోనూ మంద కొడిగా వుండేవాడు. ఇది చూసి అన్న లిద్దరూ వాణ్ణి ఏమీ చేతకాని దద్దమ్మ అని పిలిచేవారు. తండ్రి కూడా తన మూడో కొడుకు దద్దమ్మ అయిపోయాడని, అప్రయోజకుడని విచారించేవాడు.

కైపాంగ్ ఎన్నడూ తన సంగతి పట్టించు కునేవాడు కాదు. కాని, గ్రామంలో ఎవరి దైనా ఒక మేకగానీ, గొర్రెగానీ తప్పి పోయిందని తెలిస్తే, దాన్ని వెతికి పట్టు కుని యజమానికి అప్పగించేవరకూ, వాడికేమీ తోచేదికాదు. తానే వాళ్ళకంటే ఎక్కువ ఆరాటపడేవాడు.

తమ్ముడి, ఈ ప్రవర్తన చూసి అన్న లిద్దరూ వాణ్ణి ఇంట్లోంచి తరిమేశారు. చేసేదిలేక తండ్రినిట్టూర్చి ఊరుకున్నాడు.

దిక్కుతోచని కైపాంగ్ దేశదిమ్మరి అయ్యాడు. దొరికిన ఏ కాయో కనురో తినే వాడు. దయతలచి ఏ అమ్మ అయినా ఇంత గంజిపోస్తే తాగేవాడు; ఏదీ దొరక్క పోతే పస్తులుండేవాడు.

ఇలా వాడు కాలం వెళ్ళబుచ్చు తూండగా, ఒక గ్రామంవాళ్ళు—దూరంగా ఎక్కడో వున్న ఒక కొండ గుహలో ముసలిసాధువు ఒకాయన వున్నాడని, ఆయనకు గొప్ప శక్తులున్నవని చెప్పగా విన్నాడు. కైపాంగ్, ఆ సాధువును వెతు కుతూ పోగాపోగా, ఒక గ్రామం తగిలింది. ఆ గ్రామస్థులూ, వాళ్ళ పశువులూ తిండి, నీరూ లేక మలమల మాడిపోతున్నారు. పొలాలు వీళ్ళయిపోయాయి. చెరువులు

ఎండిపోయాయి. కారణం, గ్రామానికి జలాధారంగా వుండే ఏరు ఎండిపోయింది. ఎలాగైనా శక్తిమంతుడైన సాధువు దర్శనం చేసుకుని, గ్రామస్థులకు సాయ పడాలని కైపాంగ్ అక్కడి నుంచి బయలుదేరాడు.

వాడికి దారిలో కుగ్రామం తగిలింది. గ్రామానికి చివరగా వున్న ఒక పూరి గుడిసెలో ఒక పేదరాలూ, చక్కని చుక్కలాంటి ఆమె కూతురూ వాడికి కనిపించారు. సాధువు గురించి భోగట్టా చేస్తుంటే, అవిడ కూతురు పుట్టు గుడ్డిదని కైపాంగ్ కు తెలిసింది. సాధువును ప్రార్థించి, ఆ అమ్మాయికి చూపు తెప్పించాలని వాడు నిశ్చయించుకున్నాడు.

కొన్నాళ్ళకు వాడు ఎలా అయితేనేం, సాధువు వున్న గుహకు చేరాడు. సాధువు వాడు వచ్చిన పని తెలుసుకుని, ఇంత ఉపకారబుద్ధి గలవాడు లోకంలో వున్నందుకు అశ్చర్యపడి, చేయవలసిందేమిటో వాడికి ఉపదేశించాడు.

కైపాంగ్ అక్కడి నుంచి బయలుదేరి, పస్తలతో అలమటిస్తున్న గ్రామం చేరి. ఎండిపోయిన ఏరు పుట్టినచోటు వెతుక్కుంటూ బయలుదేరాడు. వెళ్ళగా వెళ్ళగా, ఒకచోట ఎత్తయిన గుట్ట మీది నుంచి సన్నటి జలధార కిందికి జాలు

వారడం వాడి కంటబడింది. వాడు మరి కొంచెం ముందుకు వెళ్ళి, అక్కడి దృశ్యం చూసి అశ్చర్యపోయాడు.

గుట్ట అవతల వున్న కొండ మీది నుంచి కిందికి దుముకుతున్న జలపాతానికి అడ్డంగా, కొన్ని ఏనుగులు పడుకుని వున్నవి. ఆ కారణంవల్ల నీరు ఏటివాగు కేసి రాకుండా, మరొక వైపుగా ప్రవహిస్తున్నది. కైపాంగ్ ఏనుగులను ఎంత అదిలించినా, బెదిరించినా కదలామెదలక పూరుకున్నవి. ఇది పని కాదని వాడు, అక్కడ దొరికిన ఎండు పుల్లలూ, ఆకులూ పోగుచేసి గుట్టగావేసి, చెకుముకిరాయితో నిప్పచేసి, వాటికి అంటించాడు.

క్షణాలమీద అక్కడలేచినమంటలూ, పొగా చూసి ఏనుగులు బెదిరి, అక్కడి నుంచి పారిపోయాయి. ఆ వెంటనే జల పాతంలోని నీరు, ఎప్పటిలా చాలుగుండా పారుతూ వచ్చి, ఎండిపోయిన ఏటిని చేరింది. మరుక్షణం ఏటి నీరు ఉర వళ్ళూ, పరవళ్ళూతోక్కుతూ, జలాధారం కోల్పోయి కష్టాలపాలయిన గ్రామం కేసి బయలుదేరింది.

ఈ విధంగా సాధువు చెప్పిన ఉపాయం అమలుజరిపి, కైపాంగ్ గ్రామస్థులకు జలాధారం కల్పించే, గుడ్డిపిల్ల వున్న గ్రామం చేరాడు. పిల్లతల్లి, కైపాంగ్ మళ్ళి ఎందుకు వచ్చాడా అని ఆశ్చర్యపడు తూన్నంతలో, వాడు గుడ్డిపిల్ల దగ్గరకు పోయి, అమె తల మీద రెండు చేతులూ పెట్టాడు. వాడి చేతులు తాకగానే, గుడ్డి పిల్లకు చూపు వచ్చింది. ఇది చూసి తల్లి కూతుళ్ళు పరమానందం చెందారు.

ఈ విధంగా, ఆ పిల్లకు కాబోయే భర్త తల తాకగానే, ఆ పిల్లకు చూపు వస్తుం

దనీ, దానితోపాటు సిరిసంపదలూ ప్రాప్తించగలవనీ సాధువు చెప్పిన మాట నిజమయింది.

పేదరాలు అప్పటికప్పుడే కైపాంగ్ కూ తన కూతురుకూ పెళ్ళి చేసి ఇద్దర్నీ దీవించి సాగనంపింది. కైపాంగ్ భార్యతో స్వగ్రామానికి బయలుదేరాడు. అందరూ దద్దమ్మగా భావించి ఈనడించిన కైపాంగ్, సాధించిన ఘనకార్యాలు క్షణాలమీద చుట్టుపట్ల గ్రామాల్లో తెలిసి పోయింది. జనం దారి పొడుగునా వాడికి బ్రహ్మరథం పట్టారు.

ఇల్లు చేరిన కైపాంగ్ ను చూసి, అన్న లిద్దరూ ఈర్ష్యతో కుమిలిపోతూ తలలు వంచుకున్నారు. అది గమనించిన కైపాంగ్ తండ్రి, కొడుకు లిద్దరితో, "తేబుట్టిన వాడన్న ప్రేమ లేకుండా, ఇంతకాలం మీరు వాణ్ణి దద్దమ్మకింద జమకట్టి, ఇంట్లో నుంచి తరిమివేశారు. మీరు స్వార్థపరులు; వాడు పరోపకారి!" అని, చీవాట్లు పెట్టి, చిన్న కొడుకునూ, కొడలిని దీవించాడు.

**కొండలెక్కే
మృత్యు!**

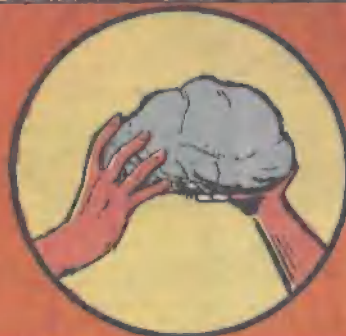
బొడవాటి కొమ్ములు
గల కొండజాతి మేకలు
కొండలను చక్కచక్కా
ఎక్కగలవు. మొన
దేలిన ఈ మేకల కారి
గిట్టులు పల్లంగా లోపలికి
వంగి, మధ్య మెత్తగా
ఉండడంవల్ల రాళ్ళమీద
కూడా బరిమైన పట్టు
దొరుకుతుంది. ఆ కార
ణంగా ఈ మేకలు
కొండలను సునాయా
సంగా ఎక్కుతాయి.

బుల్లి తోక!

మధ్యద గల బుల్లి రావుపాటి
తోకలో అహారమూ, తడి
ఉంటాయి. అహారం
కలిగినప్పుడు బుల్లి
తోకను తెగవరికి
నట్టు వదిలి వేయ
గలదు. ఆ తర
వాత కొత్త తోక
మొలుస్తుంది.

సహజముత్త్యాలలో అద్భుతకన్నా
పెద్దది 'బొట్టముత్త్యం'. 9.5
అంగుళాల బొడవు. 5.5 అంగు
ళాల వ్యాసము గల ఈ ముత్త్యం
బరువు 9.37 కిగ్రాము. ఈ ముత్త్యం
1938 వ సం॥లో ఒక బ్రహ్మాండ
మైన ముత్త్యపుదిప్ప నుంచి కను
గొన బడింది.

**అతి పెద్ద
ముత్త్యం!**

**నైలునది కింద
మరొక నది!**

1968 వ సం॥ 'రెడీయో ఐపో
టోన్స్' సహాయంతో నైలునది
కింద మరొక పెద్ద నది ప్రవహిం
చడం కనుగొన్నారు. ఈ అంత
ర్యాపినిలో నైలునదీతలానికి
ఆరింకల ఎక్కువ జలం ప్రవ
హిస్తుందని తెలిసింది.

Biku, John, Abik, Salim. All waiting for their birthdays.

Mine was yesterday.

PORSCHE
SAMMO

CHANDAMAMA TOYTRONIX

Mfd. by :
Chandamama Toytronix Pvt. Ltd.

Chandamama Buildings,
188, NSK Salai, Vadapalani,
Madras - 600 026.

Remote-Control PORSCHE Toy Car

- For the first time in India
- Indigenously manufactured
- Design from SAMMO of South Korea

FROM THE HOUSE OF CHANDAMAMA

పోటో వ్యాఖ్యల పోటీ : : బహుమానం రు. 50 లు

ఈ పోటోల వ్యాఖ్యలు 1991 జూన్ నెల సంచికలో ప్రకటింపబడును.

K. Padmanabha

Devidas Kasbekar

★ పై పోటోలకు నరియైన వ్యాఖ్యలు ఒక్కమాటలో గానీ, చిన్న వాక్యంలోగానీ కావాలి. (రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం ఉండాలి.) ★ ఏప్రిల్ నెల 15వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి. ★ మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా ఉన్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి) రు. 50/-లు బహుమానం. ★ వ్యాఖ్యలు రెండూ పోస్టుకార్డుపైన రాసి, ఈ ఆద్రనుకు పంపాలి: - చందమామ పోటో వ్యాఖ్యం పోటీ, మద్రాసు-26

ఫిబ్రవరి నెల పోటీ ఫలితాలు

మొదటి పోటో: మురిపెం తెలిసిన మనసు! రెండవ పోటో: కవటం తెలియని వయసు!

వంటకవాడు: బి. వి. ఎల్. వరోజు, స్టేట్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా, మెట్రో బ్రాంచ్, గుడివాడ, కృష్ణాజిల్లా (ఆంధ్రప్రదేశ్)

బహుమతి మొత్తం రు. 50/- నెలాఖరులోగా పంపబడుతుంది.

చందమామ

ఇండియాలో సంవత్సర చందా: రూ. 36-00

చందా పంపవలసిన చిరునామా:

చందమామ పబ్లికేషన్స్, చందమామ బిల్డింగ్స్, నడవళిని, మద్రాసు-600 026

Printed by B.V. REDDI at Prasad Process Private Ltd., 188 N.S.K. Salai, Madras 600 026 (India) and Published by B. VISHWANATHA REDDI on behalf of CHANDAMAMA PUBLICATIONS, Chandamama Buildings, Vadapalani, Madras 600 026 (India). Controlling Editor: NAGI REDDI.

The stories, articles and designs contained herein are exclusive property of the Publishers and copying or adapting them in any manner will be dealt with according to law.

విజయచిత్ర

సినిమా వినోదానికి ప్రతినిధి
పాఠకులకు పరిశ్రమకూ వారధి

వర్ణచిత్రాలు కంటికి ఆనందం
తారల కబుర్లు మనసుకు ఆహ్లాదం

చూసినకొద్దీ చూడాలనిపిస్తుంది
చదివినకొద్దీ చదవాలనిపిస్తుంది

ప్రజాదరణే పునాదిగా

24 సంవత్సరాలుగా
నిర్విరామంగా, నిత్యనూతనంగా
వెలువడుతోంది...

తప్పక చదవండి - చదివించండి!

విజయచిత్ర

చిత్రప్రియుల అభిమాన పత్రిక

Cuddles always say "I love you."

Show your little ones how much you love them! And is there a better way of doing that than giving them a huggable, cuddlable playmate?

Cuddles. From the people who have given children the delightful entertainer of a magazine, Chandamama. Cuddles. A whole new range of stuffed toys. And, your old favourites. And, cute surprises being introduced regularly. Each one a sweet, adorable companion to your child. Absolutely safe. Designed to withstand childhandling.

Well, the fun and excitement of the festive season is just round the corner. Make it memorable for your child with a special gesture. With a Cuddle.

- CUDDLES — Stuffed toys from Chandamama.
- SAMMO — Mechanical and electronic toys from Chandamama

CUDDLES

Manufactured in technical collaboration with Sammo Corporation, South Korea

CHANDAMAMA TOYTRONIX

Chandamama Toytronix Private Limited, Chandamama Buildings,
Vadapalani, Madras - 600 026

from
**THE HOUSE OF
CHANDAMAMA**

CUDDLES AND SAMMO TOYS WILL BE AVAILABLE AT ALL LEADING TOY OUTLETS EXCEPT IN THE STATES OF ASSAM, HIMACHAL PRADESH, MADHYA PRADESH AND NORTH EASTERN STATES

పాలు కిబ్బిరల
అపూర్వ సమ్మేళనం
పిల్లల మనసులుదోచే
చింతైన అనుభవం

nutrine
COOKIES

కోకోనెక్స్, న్యూట్రన్ కుక్సీస్ లో
తానంద కోలాహలం !

